ปัญหาการใช้การตีความกฎหมายอาญา : ศึกษาศึกษากรณีความผิดฐานวิ่งราวทรัพย์
INTERPRETATION IN CRIMINAL LAW : A STUDY OF OFFENCES OF SNATCHING

ฝนรดา ภู่จีบ
Fonrada Poojeeb
นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรนิติศาสตรมหาบัณฑิต สาขากฎหมายอาญา
คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ : rainyday_delight@hotmail.com
Graduate student of Master of Laws Program in Criminal Law, Faculty of Law, Thammasat University.
Email address : rainyday_delight@hotmail.com

Received : November 27, 2018
Revised : January 23, 2019
Accepted : March 28, 2019

บทคัดย่อ

ความผิดฐานวิ่งราวทรัพย์ถูกกำหนดให้อยู่ในหมวดของความผิดเกี่ยวกับทรัพย์ จึงมักได้รับการตีความเพื่อคุ้มครองตัวทรัพย์เพียงอย่างเดียว จากการศึกษาคำพิพากษาของศาลพบว่า ยังมีประเด็นปัญหาการใช้การตีความอันสำคัญอยู่หลายประการ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การตีความคำว่า “ฉกฉวยเอาซึ่งหน้า” ซึ่งมิได้เป็นไปในทางเดียวกัน บทความฉบับนี้ จึงใช้วิธีการศึกษาเชิงประวัติศาสตร์ และวิธีการศึกษาเปรียบเทียบ เพื่อพิจารณาว่าประเทศอื่น ๆ เช่น ประเทศสหรัฐอเมริกา และประเทศอินเดีย มีวิธีการตีวามเกี่ยวกับความผิดฐานดังกล่าวอย่างไร เพื่อนำมาใช้เป็นแนวทางในการวิเคราะห์สำหรับวางหลักในการตีความให้เป็นบรรทัดฐานเดียวกัน เพื่อแก้ไขปัญหาความลักลั่นของคำพิพากษา และการใช้ดุลยพินิจของศาล จากการศึกษาพบว่า ความผิดฐานวิ่งราวทรัพย์นอกจากจะมีความมุ่งหมายเพื่อคุ้มครองกรรมสิทธิ์ และการครอบครองแล้ว ยังคุ้มครองรวมไปถึงความไม่ยำเกรงต่อเจ้าทรัพย์ซึ่งอยู่ใกล้ชิดกับทรัพย์นั้นด้วย กล่าวคือ เป็นการคุ้มครองตัวบุคคลจากความหวาดกลัวซึ่งได้รับจากการกระทำที่อุกอาจ และจากภยันตรายที่อาจเกิดขึ้นจากการกระทำที่ใกล้ชิดกับตน ซึ่งอาจนำไปสู่การกระทำความผิดอื่นต่อไปได้ง่าย ดังนั้น ในการตีความความผิดฐานวิ่งราวทรัพย์ นอกจากจะต้องตีความเพื่อคุ้มครองตัวทรัพย์แล้วยังต้องตีความเพื่อคุ้มครองตัวบุคคลอันเป็นเจ้าทรัพย์ด้วย

คำสำคัญ

วิ่งราวทรัพย์, ฉกฉวยเอาซึ่งหน้า, ความผิดเกี่ยวกับทรัพย์, คุณธรรมทางกฎหมาย, การตีความ

ABSTRACT

Offences of snatching is defined in the category of offences against property. It is often interpreted to protect the property only. From the study of the verdict of the court found that there are still many problems with the use of important interpretations. Especially interpretation of the word “Snatching in presence” which is not the same way. This article applies a historical study and a comparative study to determine whether other countries, such as the United States and India how use the method of interpretation about such offenses. To be used as a guideline for analyzing the principles of interpretation to be the same norm in order to solve the problem of lopsidedness of judgment and the judicial discretion. According to studies, it has been found that in addition to affecting ownership and occupancy, offences of snatching incites fear among

property owners. Protecting potential victims from fear and danger of future offenses are key elements. These findings suggest that interpreting in offences of snatching should encompass not just property protection, but also protection of property owners.

Keywords

Offences of snatching, Snatching in presence, Offences against property, Legal interest, Interpretation

บทนำ

เนื่องจากกฎหมายอาญาเป็นกฎหมายที่กำหนดความผิด และวางโทษไว้ ซึ่งการลงโทษทางอาญาเป็นการตัดสิทธิเสรีภาพของบุคคล ดังนั้น เพื่อคุ้มครองสิทธิ และเสรีภาพของประชาชนจากการใช้อำนาจโดยอำเภอใจของเจ้าหน้าที่ของรัฐ กฎหมายที่มีโทษทางอาญาจึงต้องตีความโดยเคร่งครัด และให้เป็นบรรทัดฐานเดียวกัน เพื่อแก้ไขปัญหาความลักลั่นของคำพิพากษา และปัญหาการใช้ดุลยพินิจของศาล ซึ่งในบทบัญญัติกฎหมายอาญาของความผิดฐานต่าง ๆ จะมีสิ่งที่กฎหมายประสงค์จะคุ้มครองเป็นส่วนที่แฝงอยู่ด้วยเสมอ ซึ่งไม่ใช่สิ่งที่มีรูปร่างหรือวัตถุหรือบุคคล แต่เป็นสภาพที่พึงปรารถนาที่กฎหมายต้องการประกันจากการล่วงละเมิด ซึ่งเป็นเรื่องในทางความคิด สิ่งนี้ในทางตำราเยอรมันเรียกว่า “Rechtsgut” หรือ “คุณธรรมทางกฎหมาย” (legal interest) และหน้าที่ของกฎหมายอาญาที่สำคัญประการหนึ่งก็คือการคุ้มครองคุณธรรมทางกฎหมาย[1] เมื่อคุณธรรมทางกฎหมายเป็นส่วนหนึ่งของความผิดอาญาฐานต่าง ๆ คุณธรรมทางกฎหมายจึงสามารถช่วยในการตีความได้

ความผิดฐานวิ่งราวทรัพย์บัญญัติขึ้น เพื่อลงโทษผู้กระทำให้หนักขึ้น โดยเป็นการคุ้มครองการที่เจ้าของทรัพย์แสดงการครอบครองเป็นพิเศษ คุณธรรมทางกฎหมายหรือสิ่งที่กฎหมายประสงค์จะคุ้มครองสำหรับความผิดฐานวิ่งราวทรัพย์ จึงหมายถึงกรรมสิทธิ์และการครอบครอง อันเป็นคุณธรรมทางกฎหมายเช่นเดียวกับความผิดฐานลักทรัพย์ นอกจากนี้ยังคุ้มครองรวมไปถึงการที่เจ้าของทรัพย์ได้แสดงการครอบครองเป็นพิเศษ กล่าวคือ เป็นการคุ้มครองการเอาทรัพย์ของผู้อื่นไปโดยไม่ยำเกรงต่อเจ้าทรัพย์ซึ่งอยู่ใกล้ชิดกับทรัพย์นั้นด้วย[2]

จากการศึกษาคำพิพากษาศาลฎีกาเกี่ยวกับความผิดฐานวิ่งราวทรัพย์ พบว่ายังมีประเด็นปัญหาการใช้การตีความอันสำคัญอยู่หลายประการ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การตีความคำว่า “ฉกฉวยเอาซึ่งหน้า” ซึ่งมิได้เป็นไปในทางเดียวกัน โดยมีความเห็นแยกออกเป็น 2 แนวทาง คือ เห็นว่าการเอาทรัพย์ไปโดยมิได้ใช้กิริยาฉกฉวย แม้จะเป็นการเอาทรัพย์ไปต่อหน้าก็ไม่เป็นความผิดฐานวิ่งราวทรัพย์[3] และเห็นว่าแม้จะไม่มีการฉกฉวยเพียงแต่หยิบเอาทรัพย์ไปต่อหน้าเจ้าทรัพย์ก็เป็นความผิดฐานวิ่งราวทรัพย์ได้[4] นอกจากนี้ยังมีประเด็นปัญหาในการตีความอีกหลายประการ ประการแรก คือ เรื่องความรู้สึกตัวของผู้เสียหาย เนื่องจากศาลมักจะวินิจฉัยความผิดฐานวิ่งราวทรัพย์โดยอาศัยความรู้สึกตัวของผู้เสียหายเป็นสำคัญโดยไม่คำนึงถึงเจตนาของผู้กระทำความผิดเลยว่าไม่มีความยำเกรงต่อเจ้าทรัพย์ ซึ่งอยู่ใกล้ชิดกับทรัพย์ หรือไม่ซึ่งเป็นส่วนสำคัญของการวินิจฉัยคำว่า “ซึ่งหน้า”[5] อันมีผลทำให้ความผิดฐานวิ่งราวทรัพย์เป็นความผิดที่ขึ้นอยู่กับตัวของผู้เสียหายโดยแท้ หากผู้เสียหายรู้สึกตัวว่าทรัพย์ของตนกำลังถูกเอาไปจะทำให้เป็นความผิดฐานวิ่งราวทรัพย์ทันที โดยที่ยังมิได้วินิจฉัยถึงเจตนาของผู้กระทำความผิดเลยว่ากระทำความผิดโดยไม่ยำเกรงต่อเจ้าของทรัพย์หรือไม่ ประการต่อมา คือ เรื่องระยะทางระหว่างผู้กระทำความผิดกับผู้เสียหาย ซึ่งเป็นประเด็นที่ศาลได้วางหลักมาตลอดว่าทรัพย์อันเป็นวัตถุแห่งการเอาไปกับผู้เสียหายจะต้องอยู่ใกล้กัน[6] ปัญหาคือ ระยะทาง หรือความใกล้ดังกล่าวนั้นจะต้องใกล้เพียงใดที่จะสามารถยอมรับได้ว่าเป็นการกระทำที่อุกอาจอันอยู่ในความหมายของ

---

[1] คณิต ณ นคร, กฎหมายอาญาภาคทั่วไป, พิมพ์ครั้งที่ 6 (กรุงเทพมหานคร : วิญญูชน, 2560), น.130.

[2] สุรศักดิ์ ลิขสิทธิ์วัฒนกุล, คำอธิบายความผิดเกี่ยวกับทรัพย์ตามประมวลกฎหมายอาญา, พิมพ์ครั้งที่ 6 (กรุงเทพมหานคร : วิญญูชน, 2559), น.86.

[3] หยุด แสงอุทัย, กฎหมายอาญา ภาค 2-3, พิมพ์ครั้งที่ 11 (กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2556), น.281-282. และ ทวีเกียรติ มีนะกนิษฐ, หลักกฎหมายอาญา ภาคความผิด, พิมพ์ครั้งที่ 12 (กรุงเทพมหานคร : วิญญูชน, 2560), น.270-271.

[4] คณิต ณ นคร, กฎหมายอาญาภาคความผิด, พิมพ์ครั้งที่ 11 (กรุงเทพมหานคร : วิญญูชน, 2559), น. 241. และ สุรศักดิ์ ลิขสิทธิ์วัฒนกุล, *อ้างแล้ว เชิงอรรถที่ 2*, น.85-87.

[5] คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 10976/2554, สืบค้นเมื่อวันที่ 22 ธันวาคม 2561, จาก https://deka.in.th/view-513599.html.

[6] คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 10344/2550, สืบค้นเมื่อวันที่ 22 ธันวาคม 2561, จาก https://deka.in.th/view-494342.html. และคำพิพากษาศาลฎีกาที่ 1200/2481, สืบค้นเมื่อวันที่ 22 ธันวาคม 2561, จาก https://deka.in.th/view-85537.html.

คำว่า “ซึ่งหน้า” ในความผิดฐานวิ่งราวทรัพย์ได้ ประการต่อมา คือ เรื่องการลักทรัพย์ผ่านโทรทัศน์วงจรปิด กล่าวคือ จะถือว่าเป็นการกระทำที่แสดงถึงความไม่ยำเกรงต่อเจ้าทรัพย์หรือไม่ หากเจ้าทรัพย์เห็นการกระทำความผิดนั้นทันที แต่เป็นการเห็นผ่านโทรทัศน์วงจรปิด และผู้กระทำความผิดเองก็รู้อยู่ว่ามีโทรทัศน์วงจรปิดติดตั้งอยู่ในบริเวณนั้นแต่ก็ยังลงมือกระทำความผิด จะสามารถถือเอาโทรทัศน์วงจรปิดเป็นตัวเจ้าทรัพย์ได้หรือไม่ และประการสุดท้าย คือ เรื่องลักษณะของตัวทรัพย์อันเป็นวัตถุแห่งการวิ่งราวทรัพย์ เพราะคำว่า ฉกฉวย ทำให้เข้าใจไปว่า ต้องเป็นของเล็ก ๆ เท่านั้นจึงจะสามารถหยิบจับเอาไปได้ แต่เมื่อพิจารณาจากความมุ่งหมายของบทบัญญัตินี้ ซึ่งบัญญัติขึ้นเพื่อลงโทษบุคคลที่กระทำโดยบังอาจไม่ยำเกรงต่อ เจ้าทรัพย์ให้ได้รับโทษหนักขึ้นเพราะการนั้น ดังนั้น การฉกฉวยรถจักรยานยนต์ หรือขโมยรถยนต์ไปต่อหน้าต่อตาเจ้าของทรัพย์ เพียงแค่เจ้าของลงจากรถชั่วคราวก็ขึ้นไปติดเครื่องยนต์แล้วขับหนีไป ซึ่งเป็นการกระทำที่บังอาจไม่ยำเกรงเช่นกัน กรณีนี้ควรจะเป็นความผิดฐานใด เมื่อความเข้าใจของวิญญูชนรถจักยานยนต์หรือรถยนต์ไม่อาจใช้มือฉกฉวยกระชากเอาไปได้ ตามปัญหาดังกล่าว บทความนี้จึงใช้วิธีการศึกษาถึงแนวคิดในการคุ้มครองและพัฒนาการของความผิดฐานวิ่งราวทรัพย์ ประกอบกับการศึกษาเปรียบเทียบการใช้การตีความความผิดฐานวิ่งราวทรัพย์ เพื่อพิจารณาว่าประเทศอื่น ๆ เช่น ประเทศสหรัฐอเมริกาและประเทศอินเดีย มีวิธีการตีความในเรื่องดังกล่าวอย่างไร เพื่อหาข้อเสนอให้กับประเทศไทย

บทความนี้ จึงมีความประสงค์ที่จะนำเสนอแนวทางในการแก้ปัญหาดังกล่าว โดยผู้เขียนขอแยกพิจารณาออกเป็น 3 หัวข้อ ดังนี้

1. แนวความคิดการคุ้มครองและพัฒนาการของความผิดฐานวิ่งราวทรัพย์

ความผิดฐานวิ่งราวทรัพย์จัดเป็นความผิดเกี่ยวกับทรัพย์ประเภทหนึ่ง ซึ่งพัฒนามาจากความผิดฐานลักทรัพย์ โดยในยุคกฎหมายโรมัน ความผิดเกี่ยวกับทรัพย์อยู่ในรูปของกฎหมายชาวบ้าน[7] เป็นกฎหมายที่เกิดจากความรู้สึกผิดชอบชั่วดี หรือสามัญสำนึกที่ได้รับการปฏิบัติต่อเนื่องกันมาเป็นเวลานาน เนื่องจากเห็นพ้องต้องกันว่าการใช้กำลังเข้าแย่งเอาทรัพย์ หรือแอบลักลอบเอาทรัพย์ที่ไม่ใช่ของตนไปจากเจ้าของ หรือผู้ครอบครองทรัพย์นั้นอยู่ เป็นเหตุให้ผู้เป็นเจ้าของหรือ ผู้ครอบครองมีความชอบธรรมที่จะโต้ตอบ เพื่อป้องกันทรัพย์สิน และแก้แค้นทดแทนเอาแก่บุคคลผู้เอาทรัพย์นั้นไปได้ ดังนั้นเมื่อมีการบันทึกความผิดฐานนี้ขึ้นเป็นลายลักษณ์อักษรจึงไม่ปรากฏคำนิยามของลักษณะอาการของการกระทำความผิดฐานนี้เอาไว้ เนื่องจากทุกคนสามารถเข้าใจได้เป็นที่ยุติและแน่นอนแล้ว จึงไม่มีความจำเป็นต้องนำมาบันทึกไว้เป็นลายลักษณ์อักษรอีก คงบันทึกเพียงลักษณะของโทษที่จะบังคับใช้กับผู้กระทำความผิด เนื่องจากยังหาข้อยุติไม่ได้ว่าการลงโทษควรมีขอบเขตเพียงใดจึงจะเป็นธรรม และเหมาะสมต่อการแก้แค้นทดแทน จึงมีเพียงแต่โทษเท่านั้นที่ได้รับการบันทึกไว้เป็นลายลักษณ์อักษร[8] ความผิดฐานวิ่งราวทรัพย์ในยุคกฎหมายโรมันนั้นไม่พบว่ามีการบัญญัติไว้เป็นความผิดเฉพาะ คงมีแต่เพียงความผิดเกี่ยวกับทรัพย์ที่เรียกว่า “*furtum*[9]” ซึ่งสามารถแบ่งออกได้เป็น 3 ลักษณะ ดังนี้

1. *furtum rei* หมายถึง กรณีผู้กระทำมีเจตนามุ่งเอาตัวทรัพย์โดยตรง หรือเป็นการเอาทรัพย์ของผู้อื่นไปในลักษณะตัดกรรมสิทธิ์ของเจ้าของทรัพย์โดยสิ้นเชิง โดยเจ้าของทรัพย์นั้นไม่ได้อนุญาตหรือให้ความยินยอม

2. *furtum usus* หมายถึง กรณีที่ผู้กระทำมิได้มุ่งที่จะตัดกรรมสิทธิ์ของผู้ที่เป็นเจ้าของโดยสิ้นเชิง แต่เป็นการมุ่งเอาประโยชน์ที่จะได้จากการใช้ทรัพย์โดยเจ้าของไม่อนุญาต เช่น ผู้ยืมทรัพย์ได้ขอยืมทรัพย์เพื่อไปใช้ในการหนึ่ง แต่

---

[7] แสวง บุญเฉลิมวิภาส, “ทฤษฎีกฎหมายสามชั้น มองในแง่กฎหมายอาญา,” รวมบทความในโอกาสครบรอบ 60 ปี ดร.ปรีดี เกษมทรัพย์, น.140-144 (2531).

[8] H.F.Jolowicz and Barry Nicholas, Historical Introduction to the Study of Roman Law, 3d ed (Cambridge University Press, 1972), p.14.

[9] *furtum* หมายถึง การดำเนินการอันไม่สุจริตเกี่ยวกับทรัพย์ของผู้อื่นโดยมุ่งหวังจะได้กรรมสิทธิ์ในทรัพย์สิน หรือโดยจะใช้หรือครอบครองทรัพย์นั้น *furtum* ไม่สามารถครองครองได้โดยชอบด้วยกฎหมายและแม้แต่การเก็บของตกมาไว้เป็นของตนก็เป็น *furtum* ด้วยเช่นกัน ดังนั้น การลักทรัพย์จึงเป็นเพียงความหมายอย่างแคบของ *furtum* เท่านั้น ดู J.A.C. Thomas, Textbook of Roman Law, (Amsterdam : North-Holland Publishing Co., 1967), p.353.

ผู้ยืมกลับนำทรัพย์ที่ยืมมาไปใช้ต่างไปจากที่บอกไว้แก่เจ้าของ กล่าวคือ เป็นกรณีที่นำทรัพย์นั้นไปใช้ในลักษณะนอกเหนือจากที่ได้รับอนุญาตหรือนอกเหนือจากความยินยอมของเจ้าของทรัพย์ เช่น ขอยืมม้าเพื่อนำไปใช้ขนส่งเดินทาง แต่เมื่อได้ม้ามาแล้วกลับนำไปใช้ในการรบ ซึ่งต่างจากที่ได้บอกหรือขออนุญาตไว้[10]

3. *furtum possessionis* หมายถึง กรณีที่ผู้เป็นเจ้าของทรัพย์นั้นเองเอาทรัพย์ที่ผู้อื่นมีสิทธิยึดถือครอบครองตามนิติสัมพันธ์ ซึ่งทำต่อกันไปโดยไม่ได้รับความยินยอมหรืออนุญาต เช่น เจ้าของทรัพย์เอาทรัพย์ที่ตนได้จำนำไว้โดยชอบด้วยกฎหมายไปจากผู้รับจำนำโดยผู้รับจำนำไม่ยินยอมหรือไม่อนุญาต[11]

ต่อมาในสมัยยุคกลาง พบว่า ความผิดเกี่ยวกับทรัพย์ที่ปรากฏอยู่ในยุคโรมัน 3 ลักษณะข้างต้น มีหลงเหลืออยู่ในยุคกลางเพียงลักษณะเดียว คือ การเอาไปในลักษณะที่มุ่งเอาตัวทรัพย์ไป (*furtum rei*) เท่านั้น ที่รัฐจะเข้ามาอำนวยความยุติธรรมให้ โดยถือว่าเป็นกรณีที่ร้ายแรงก่อให้เกิดความโกรธแค้นพยาบาทกับคู่กรณีที่เสียหายเป็นอันมาก จึงมีผลกระทบต่อความสงบสุขของชุมชน ซึ่งมีผลต่อความมั่นคงปลอดภัยต่อความเป็นอยู่ของรัฐด้วย ส่วนอีก 2 กรณี รัฐเห็นว่ายังไม่ร้ายแรงพอที่จะกระทบถึงความสงบสุขของรัฐเป็นส่วนรวม จึงเป็นเรื่องที่คู่กรณีสามารถทำความตกลงกันภายใต้กติกาที่จัดวางไว้โดยรัฐไม่จำเป็นต้องยุ่งเกี่ยว เป็นเหตุให้การกระทำความผิดเกี่ยวกับทรัพย์ทั้ง 2 กรณีสูญหายไปพร้อมกับยุคโรมัน โดยเหลือเพียงการกระทำความผิดเกี่ยวกับทรัพย์ในลักษณะ *furtum rei* เท่านั้นที่ยังคงสืบทอดกันมาในยุคกลางและยุคปัจจุบัน[12]

ในยุคกฎหมายสมัยใหม่ เนื่องจากสังคมและเศรษฐกิจมีความเจริญมากขึ้น ประกอบกับความเจริญก้าวหน้าทางด้านการค้า และการขยายตัวทางเศรษฐกิจอย่างรวดเร็ว เป็นสาเหตุทำให้ต้องชำระสะสางกฎหมายประเพณีซึ่งกระจัดกระจายอยู่ตามแว่นแคว้นต่าง ๆ ในยุคกลางให้เป็นแบบอย่างเดียวกัน ประกอบกับอิทธิพลของแนวคิดกฎหมายธรรมชาติ ซึ่งเชื่อว่ามนุษย์มีความสามารถหาเหตุผลกฎเกณฑ์ความถูกต้องอันเป็นกฎหมายได้ด้วยตัวเอง จึงเกิดการทำประมวลกฎหมายขึ้นในยุคนี้ แนวคิดในยุคใหม่นี้ถือว่าความผิดอาญาฐานต่าง ๆ มีขึ้นเพื่อคุ้มครองสิ่งที่ละเอียดอ่อน ซึ่งแฝงอยู่ในบทบัญญัตินั้น ๆ ซึ่งไม่ใช่สิ่งที่มีรูปร่างแต่เป็นสภาพที่พึงปรารถนาที่กฎหมายต้องการประกันจากการล่วงละเมิด หรือที่เรียกกันว่าคุณธรรมทางกฎหมาย[13] ตามแนวคิดในยุคใหม่คุณธรรมทางกฎหมายในความผิดฐานลักทรัพย์ คือ กรรมสิทธิ์ และสิทธิครอบครอง ซึ่งเป็นแนวคิดที่เคยมีอยู่แล้วในกฎหมายโรมัน และการกระทำอันเป็นการเอาไป ซึ่งจะเป็นความผิดฐานลักทรัพย์ได้รับสืบทอดมาจากยุคกลาง[14] กล่าวคือ เฉพาะการกระทำอันเป็นการเอาทรัพย์ไปในลักษณะตัดกรรมสิทธิ์เด็ดขาดจากความครอบครองของผู้อื่น ซึ่งยึดถือครอบครองทรัพย์นั้นอยู่ *(furtum rei)* เท่านั้นที่เป็นการลักทรัพย์ แม้ว่าในยุคใหม่จะได้มีการกลับไปศึกษากฎหมาย และนิติศาสตร์ของชาวโรมันในยุคโรมันก็ตาม แต่ก็ไม่ได้นำ *furtum usus* และ *furtum possessionis* มาใช้ในความหมายของการเอาไปอันจะทำให้เป็นความผิดฐานลักทรัพย์อีกต่อไป

2. ความผิดฐานวิ่งราวทรัพย์ในต่างประเทศ

2.1 รัฐฟลอริด้า ประเทศสหรัฐอเมริกา ความผิดฐานวิ่งราวทรัพย์เป็นกรณีที่ผู้กระทำเอาไป ซึ่งเงิน หรือทรัพย์สินจากตัวผู้เสียหาย โดยมีเจตนาที่จะตัดหรือลิดรอนสิทธิในทรัพย์สินนั้นอย่างถาวร หรือชั่วคราว และในขณะที่เอาไปผู้เสียหายจะต้องรู้หรือตระหนักถึงการเอาไปนั้นด้วย[15] ประเด็นที่น่าสนใจคือ การตีความคำว่า จากตัวผู้เสียหาย (from the victim's person)

---

[10] William L. Burdick, The Principle of Roman Law and Their Relation to Modern Law, (New York : The Lawyers Co-operative Publishing Co., 1938), p.488.

[11] J.A.C. Thomas, *supra note 9*, p.355.

[12] George P. Fletcher, Rethinking Criminal Law, 2d ed. (Boston : Little, Brown and Company Limited, 1978), p.79.

[13] คณิต ณ นคร "ผู้เสียหายในคดีอาญา," วารสารอัยการ, ปีที่ 1 ฉบับที่ 1, น.49 (มกราคม, 2521).

[14] George P. Fletcher, *supra note 12*, p.83.

[15] Florida Statute 812.131 – Robbery by Sudden Snatching.

จากการศึกษาแนวคำพิพากษาของรัฐฟลอริด้า พบว่า ศาลยืนตามแนวคำพิพากษาในคดี *Brown v State*[16] ซึ่งเป็นคดีที่ศาลได้วางหลักการของการวินิจฉัยความผิดฐานวิ่งราวทรัพย์ไว้ 2 ประการ ประการแรกคือ การวินิจฉัยคำว่า from the victim's person ซึ่งศาลได้อธิบายว่า "ความหมายที่ชัดเจนของคำในบทบัญญัติ คือ การกำหนดให้ทรัพย์สินนั้นถูกดึงออกมาโดยทันที และโดยไม่คาดคิดมาก่อนจากอ้อมกอดของผู้เสียหายไม่ใช่จากบรรยากาศที่เป็นรูปเป็นร่างของบุคคลนั้น" ดังนั้น แม้ผู้เสียหายจะรู้สึกตัวว่าทรัพย์นั้นกำลังถูกเอาไป แต่ถ้าทรัพย์นั้นไม่ได้อยู่บนเนื้อตัวร่างกายของผู้เสียหายโดยตรง แม้จะอยู่ในเงื้อมมือของผู้เสียหายในการที่จะเข้าถึงได้ทันทีที่มีการเอาไป หรือแม้จะสามารถแสดงให้เห็นได้ว่าทรัพย์สินนั้นอยู่ในความควบคุมของตน ศาลจะตีความว่าการกระทำดังกล่าวมิใช่การวิ่งราวทรัพย์ และประการที่สอง คือ "ผู้เสียหายต้องรู้หรือตระหนักถึงการเอาไปนั้นในขณะที่มีการเอาไปด้วย โดยกฎหมายได้กล่าวถึงความหวาดกลัวของผู้เสียหาย ซึ่งมีสติรู้ตัวต่อการถูกเอาสิ่งของไปจากมือหรือจากตัว" เมื่อคดีนี้สิ่งของไม่ได้อยู่บนตัวของผู้เสียหายประกอบกับผู้เสียหายไม่รู้ถึงการถูกวิ่งราวทรัพย์จนกระทั่งการวิ่งราวทรัพย์สำเร็จลง จำเลยจึงไม่มีความผิดฐานวิ่งราวทรัพย์ ซึ่งหลักการประการแรกนี้เอง ที่คำพิพากษาในคดีอื่นอ้างถึงเพื่อวินิจฉัยความผิดฐานวิ่งราวทรัพย์ ดังจะเห็นได้จากคำพิพากษาในคดี *Wess v. State*[17] คดีนี้ผู้เสียหายนั่งอยู่บนม้านั่งที่ป้ายรถเมล์ โดยกระเป๋าถือวางอยู่บนม้านั่ง และแตะอยู่กับสะโพกขวาของผู้เสียหายจำเลยถามผู้เสียหายเกี่ยวกับตารางรถประจำทาง ผู้เสียหายตอบกลับจากนั้นก็หันกลับไปข้างหน้ามองตรงไปยังถนน ต่อมาผู้เสียหายรู้สึกว่ากระเป๋าถือ "กำลังเคลื่อนที่" และเมื่อหันกลับไปมองเห็นจำเลยวิ่งหนีไปพร้อมกับกระเป๋าของตน ศาลในคดีนี้ได้อ้างถึงหลักการประการแรกที่ศาลในคดี *Brown v. State* ได้วางไว้ ดังนั้น แม้ว่าผู้เสียหายจะรู้สึกถึงการเคลื่อนที่ของกระเป๋าถือซึ่งวางติดกับตัวของผู้เสียหาย อันแสดงให้เห็นว่าผู้เสียหายตระหนักรู้ถึงการเอาไป แต่อย่างไรก็ตามทรัพย์นั้นเพียงวางอยู่ใกล้กับตัวของผู้เสียหาย ไม่ได้วางอยู่บนส่วนใดส่วนหนึ่งของร่างกายของผู้เสียหาย การเอากระเป๋าถือไปจึงไม่ใช่การวิ่งราวทรัพย์ คำพิพากษาในคดีนี้จึงเป็นการย้ำว่า ความผิดฐานวิ่งราวทรัพย์ของรัฐฟลอริด้า ประเด็นของการเอาไปจากตัวผู้เสียหายต้องเป็นการเอาทรัพย์ไปจากเนื้อตัวร่างกายของผู้เสียหายจริง ๆ แม้ทรัพย์นั้นจะอยู่ในเงื้อมมือของผู้เสียหายในการที่จะเข้าถึงได้ทันทีที่มีการเอาไป หรือแม้จะสามารถแสดงให้เห็นได้ว่าทรัพย์สินนั้นอยู่ในความควบคุมของตน ก็ไม่เป็นการวิ่งราวทรัพย์ได้ หรือในคดี *Nichols v. State*[18] ซึ่งมีข้อเท็จจริงว่า จำเลยคว้ากระเป๋าสตางค์ของผู้เสียหายออกจากรถเข็นที่ผู้เสียหายเข็นอยู่ ผู้เสียหายได้ตระหนักถึงการกระทำของจำเลยทันทีที่จำเลยเอากระเป๋าสตางค์ออกจากจากรถเข็น ประเด็นที่ต้องวินิจฉัยจึงมีอยู่ว่าการเอาไปนั้นเป็นการเอาไปจากตัวผู้เสียหาย (from the victim's person) หรือไม่ โดยศาลได้อ้างถึงข้อเท็จจริงในคดี *State v. Floyd*[19] ซึ่งกระเป๋าสตางค์ของผู้เสียหายอยู่บนเบาะที่นั่งรถยนต์ ซึ่งเป็นที่ชัดเจนว่าการวิ่งราวทรัพย์ไม่รวมถึงการเอาทรัพย์สินของผู้เสียหายไป ในขณะที่ทรัพย์สินนั้นอยู่ใกล้หรืออยู่ภายใต้การเข้าถึง หรือภายใต้การควบคุมของผู้เสียหาย จึงไม่จำเป็นต้องตีความการเอาไปจากตัวของผู้เสียหายความขยายออกไปอีก จำเลยไม่มีความผิดฐานวิ่งราวทรัพย์

2.2 ประเทศอินเดีย สำหรับความผิดฐานวิ่งราวทรัพย์ในประเทศอินเดียนั้น มิได้ปรากฏอยู่ในหมวดของความผิดเกี่ยวกับทรัพย์ แต่ปรากฏอยู่ในหมวดที่ 16 ซึ่งเป็นความผิดเกี่ยวกับการประทุษร้ายต่อร่างกาย มาตรา 356

---

[16] Brown v. State, 848 So. 2d 361 (Fla. Dist. Ct. App. 2003), Retrieved on December 22, 2018, from https://www.courtlistener.com/opinion/1780798/brown-v-state/?

[17] Wess v. State, 67 So. 3d 1133 (Fla. Dist. Ct. App. 2011) District Court of Appeal of Florida, Retrieved on December 22, 2018, from https://www.courtlistener.com/opinion/ 2494928/wess-v-state/.

[18] Nichols v. State, 927 So. 2d 90 – Fla : Dist. Court of Appeals, 1st Dist. 2006, Retrieved on December 22, 2018, from https://scholar.google.com/scholar_case?case= 4396301580269975527 &hl=en&as_sdt=2006&as_vis=1.

[19] State v. Floyd, 872 So. 2d 445 – Fla : Dist. Court of Appeals, 2nd Dist. 2004, Retrieved on December 22, 2018, from https://scholar.google.com/scholar_case?case=5939796229168319918&hl=en&as_sdt=2006&as_vis=1.

การใช้กำลังประทุษร้ายเพื่อกระทำการลักทรัพย์ที่ผู้อื่นถือครองอยู่ ความว่า “ผู้ใดใช้กำลังประทุษร้ายหรือขู่ว่าจะใช้กำลังประทุษร้ายต่อผู้อื่น เพื่อกระทำความผิดฐานลักทรัพย์ ซึ่งเป็นทรัพย์ที่บุคคลนั้นสวมใส่หรือถือครองอยู่ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับ หรือทั้งจำทั้งปรับ”[20] จึงมีเจตนารมณ์เพื่อคุ้มครองตัวบุคคลมากกว่าคุ้มครองตัวทรัพย์สิน ซึ่งลักษณะของการกระทำเป็นการใช้กำลังประทุษร้ายเพื่อลักทรัพย์ที่ผู้อื่นสวมใส่หรือถือครองอยู่ กรณีจึงเป็นการคุ้มครองตัวบุคคลจากความเสี่ยงต่อการถูกประทุษร้ายต่อร่างกายอันเกิดจากการกระทำที่ใกล้ชิดกับตน

ส่วนการใช้กำลังประทุษร้าย (criminal force) นั้น มาตรา 350 แห่งประมวลกฎหมายอาญาอินเดีย ได้วางหลักไว้ว่า "ผู้ใดเจตนาใช้กำลังต่อผู้อื่น โดยไม่ได้รับความยินยอมจากผู้นั้นเพื่อกระทำการใด ๆ หรือเจตนาที่จะใช้กำลังดังกล่าวเพื่อก่อเหตุ หรือรู้ว่ามีแนวโน้มว่าการใช้กำลังดังกล่าวจะก่อให้เกิดการบาดเจ็บ ความหวาดกลัว หรือความรำคาญกับผู้ที่ถูกใช้กำลังนั้น ผู้นั้นกระทำความผิดฐานใช้กำลังประทุษร้ายต่อผู้อื่น" ลักษณะของความผิดฐานวิ่งราวทรัพย์ในประเทศอินเดีย จึงเป็นการเอาทรัพย์ที่ผู้อื่นสวมใส่ หรือถือครองอยู่ไปโดยมีการประทุษร้ายประกอบด้วย ซึ่งการประทุษร้ายดังกล่าวนี้ ประมวลกฎหมายอาญาอินเดียได้บัญญัติให้ตัวอย่างไว้ในส่วนของ Illustrations ของมาตรา 350 ตัวอย่างเช่นใน (f) ซึ่งวางหลักว่า เพียงกระชากเอาผ้าคลุมหน้าของผู้หญิงไป โดยปราศจากความยินยอม ทำให้หวาดกลัว หรือสร้างความรำคาญเป็นการใช้กำลังประทุษร้ายแล้ว[21] ดังนั้น การประทุษร้ายในความผิดฐานนี้ จึงเป็นเพียงการใช้กำลังเท่าที่จำเป็นแก่การเอาทรัพย์ไป กล่าวคือ ลักษณะของการเอา เช่น การกระชาก ศาลตีความว่าเป็นการประทุษร้ายแล้ว การประทุษร้ายในความผิดฐานนี้ จึงไม่จำเป็นต้องใช้กำลังถึงขนาดทำร้ายร่างกายเพื่อเอาทรัพย์ไปอันจะทำให้เป็นความผิดฐานชิงทรัพย์ ดังจะเห็นได้จากคำพิพากษาในคดี *State vs Kalam @ Kalma & Ors.*[22] คดีนี้ จำเลยถูกตั้งข้อหาตามมาตรา 356 ซึ่งองค์ประกอบสำคัญของการกระทำความผิดฐานนี้คือต้องมีการใช้กำลังประทุษร้าย หรือขู่ว่าจะใช้กำลังประทุษร้ายต่อโจทก์ จำเลยสู้ว่าไม่มีการใช้กำลังประทุษร้ายต่อโจทก์แต่อย่างใด อย่างไรก็ตามในคดีนี้ศาลตัดสินว่าจำเลยมีความผิดโดยได้ยกตัวอย่างการใช้กำลังประทุษร้ายตามที่ประมวลกฎหมายอาญาได้บัญญัติให้ตัวอย่างไว้ว่าเป็นกรณีเดียวกับการกระทำของจำเลย กล่าวคือ การกระชากผ้าคลุมหน้าของหญิงโดยปราศจากความยินยอมของหญิงนั้น กับการที่จำเลยฉกฉวยกระชากเอาโทรศัพท์ไปจากโจทก์ เป็นกรณีของการใช้กำลังประทุษร้ายอันเป็นองค์ประกอบสำคัญของความผิดฐานนี้แล้ว จึงตัดสินให้จำเลยมีความผิดตามมาตรา 356

3. ความผิดฐานวิ่งราวทรัพย์ในประเทศไทย

การที่จะเรียนรู้สิ่งใดได้ ย่อมต้องเรียนรู้ก่อนว่าสิ่งนั้นเกิดขึ้นและเป็นมาโดยลำดับอย่างไร การเรียนรู้บทบัญญัติของกฎหมายก็เช่นกัน ย่อมต้องเรียนรู้ประวัติศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับบทบัญญัตินั้น ๆ เสียก่อน กล่าวคือ ข้อบัญญัติเดิมเคยกำหนดไว้อย่างไร และต่อมาได้อาศัยเหตุผลประการใดจึงได้กำหนดหลักการขึ้นใหม่ และยุติเป็นตัวบทกฎหมายฉบับปัจจุบันได้อย่างไร

กฎหมายตราสามดวง นอกจากจะได้รับยกย่องว่าเป็นผลงานด้านนิติบัญญัติที่ค่อนข้างสมบูรณ์แล้ว ยังมีคุณค่าในฐานะที่เป็นหลักฐานสำคัญชิ้นแรกที่ใช้สืบหาร่องรอยทางประวัติศาสตร์ของกฎหมายอาญาในยุคปัจจุบัน ทั้งนี้เพื่อความเข้าใจที่ครอบคลุม และถูกต้องจึงจำเป็นต้องพิจารณากฎหมายตราสามดวงควบคู่ไปกับกฎหมายลักษณะ

---

[20] The Indian Penal Code, Section 356, Assault or criminal force in attempt to commit theft of property carried by a person

“Whoever assaults or uses criminal force to any person, in attempting to commit theft on any property which that person is then wearing or carrying, shall be punished with imprisonment of either description for a term which may extend to two years, or with fine, or with both.”

[21] “(f) A intentionally pulls up a woman’s veil. Here A intentionally uses force to her, and if he does so without her consent intending or knowing it to be likely that he may thereby injure, frighten or annoy her, he has used criminal force to her”

[22] State vs Kalam @ Kalma & Ors. on 21 April, 2014, Retrieved on April 25, 2018, from https:// indiankanoon.org/ doc/177663582/.

อาญาและประมวลกฎหมายอาญาฉบับปัจจุบัน ดังนั้นการศึกษาความผิดฐานวิ่งราวทรัพย์ในประเทศไทย จึงขอแบ่งศึกษาออกเป็นสามช่วง ดังนี้

3.1 กฎหมายตราสามดวง เป็นกฎหมายซึ่งได้ชำระสะสางในรัชกาลที่ 1 แห่งกรุงรัตนโกสินทร์ ซึ่งนับเป็นกฎหมายที่มีความสำคัญอย่างมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่ง เพื่อใช้เป็นหลักฐานในการค้นคว้าบทกฎหมายในสมัยอยุธยา ซึ่งมีลักษณะเป็นการรวบรวมชำระสะสางบทกฎหมายที่มีอยู่อย่างกระจัดกระจายให้เป็นหมวดหมู่[23] กฎหมายตราสามดวงประกอบด้วย 2 ส่วนใหญ่ ๆ คือ คัมภีร์พระธรรมศาสตร์ และพระราชศาสตร์ โดยพระราชศาสตร์ตราขึ้น โดยใช้พระธรรมศาสตร์เป็นหลัก พระมหากษัตริย์มีพระราชอำนาจในการตราพระราชศาสตร์ขึ้นไว้ใช้วินิจฉัยอรรถคดีทั้งหลาย ซึ่งเห็นว่าไม่เป็นธรรม เพื่อให้เหมาะสมกับประเพณีปฏิบัติ และสถานการณ์ที่แตกต่างในแต่ละสมัย อย่างไรก็ตาม เพื่อจะให้พระราชศาสตร์สามารถบังคับใช้ได้ตลอดไปโดยไม่เปลี่ยนแปลง แม้ว่าตัวของกษัตริย์ผู้ออกพระราชศาสตร์จะสวรรคตลง สามารถทำได้โดยการนำพระราชศาสตร์ฉบับนั้น ๆ ต่อท้ายคัมภีร์พระธรรมศาสตร์เฉพาะเรื่องที่นำมาใช้อ้างอิง เพื่อเป็นอำนาจในการออกพระราชศาสตร์ดังกล่าว เกิดเป็นสาขาคดีซึ่งต่อมาได้วิวัฒนาการเป็นพระไอยการลักษณะต่าง ๆ ที่ปรากฏอยู่ในกฎหมายตราสามดวง[24]

ความผิดฐานวิ่งราวทรัพย์ปรากฏร่องรอยอยู่ในพระไอยการลักษณะโจร ตราขึ้นโดยสมเด็จพระรามาธิบดีที่ 1 (พระเจ้าอู่ทอง) เมื่อพุทธศักราช 1903 เป็นกฎหมายที่บัญญัติถึงความผิดเกี่ยวกับทรัพย์ทั้งหลาย โดยเรียกผู้กระทำความผิดว่าโจร ซึ่งในขณะนั้นหมายถึงผู้ร้าย

ในส่วนที่เป็นกฎหมายสารบัญญัติได้แบ่งโจร หรือผู้กระทำความผิดออกเป็น 8 จำพวก และแบ่งความผิดออกเป็น 16 ฐาน ซึ่งความผิดฐานวิ่งราวทรัพย์ปรากฏอยู่ในความผิดฐานที่ 5 ความว่า “โจรฉกฉวย คือโจรหาเครื่องศาสตราวุธมิได้ ไปคอยอยู่ที่ถนนหนทางเปลี่ยว ช่วงชิงเอาทรัพย์สิ่งของ เครื่องอัญมณีทั้งปวง”

นอกจากนี้ในพระอัยการลักษณะโจรยังมีบทนิยามการกระทำอันเป็นมูลคดีวิวาทที่เรียกว่า “โจรกรรม” หรือการกระทำอันเป็นความผิดเกี่ยวกับทรัพย์ทั้งหลายโดยทั่วไปว่า จะต้องมีองค์ประกอบ 2 ส่วนด้วยกัน ได้แก่ (1) การเอาทรัพย์ของผู้อื่นไป (2) กระทำด้วยไถยจิตรพร้อมด้วยอะวะหารเจตนา (จงใจลัก) ดังนั้นความผิดฐานโจรฉกฉวยซึ่งเป็นความผิดตามพระอัยการลักษณะโจร จึงต้องอยู่ภายใต้การโจรกรรมอันเป็นมูลคดีวิวาทด้วย

ดังนั้น ความผิดฐานโจรฉกฉวยจึงต้องเป็นการกระทำที่ผู้กระทำหาศาสตราวุธมิได้ หรือการกระทำโดยไม่มีอาวุธ ไปคอยอยู่ที่ถนนหนทางเปลี่ยวดักรออยู่ตามสถานที่ซึ่งคนไม่พลุกพล่าน ต้องเป็นการกระทำโดยช่วงชิงคือใช้กิริยาฉกฉวยเอาทรัพย์ของผู้อื่นไปเท่านั้น และผู้กระทำจะต้องเจตนาหรือจงใจเอาทรัพย์ของผู้อื่นไปด้วย

3.2 กฎหมายลักษณะอาญา เกิดขึ้นเนื่องจากแรงผลักดันภายในกฎหมายในสมัยนั้น จากธรรมเนียมปฏิบัติแต่โบราณที่ยอมรับพระราชวินิจฉัยของกษัตริย์ในฐานะกฎหมายด้วยการผนวกต่อท้ายคัมภีร์พระธรรมศาสตร์ที่ใช้อ้างอิงในเรื่องนั้น ๆ เมื่อเวลาผ่านไปกฎหมายอันเกิดจากพระราชวินิจฉัยเกิดขึ้นมากมาย และกระจัดกระจายกันอยู่ ซึ่งก่อให้เกิดความซับซ้อนมากขึ้น เนื่องจากบางฉบับเก่าค่อนข้างล้าสมัย และยังไม่ได้รับการเปลี่ยนแปลงแก้ไขให้สอดคล้องกับกฎหมายใหม่ที่ออกมาภายหลัง[25] บรรดากฎหมายที่ออกมาใหม่ภายหลังบางฉบับก็เกิดขัดแย้งกันเองหรือขัดแย้งกับกฎหมายที่มีมาแต่เดิม สร้างความยุ่งยากในการพิจาณาพิพากษาคดีในสมัยนั้น[26] ในขณะเดียวกันแรงผลักดันภายนอก กล่าวคือ ผลกระทบของสังคมที่เปลี่ยนแปลงไปอันเนื่องมาจากรับเอาแนวคิดและวัฒนธรรมของ

---

[23] หลวงสุทธิวาทนฤพุฒิ, คำบรรยาย ประวัติศาสตร์กฎหมาย, พิมพ์ครั้งที่ 7, (มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2517), น. 90.

[24] ร.แลงกาต์, ประวัติศาสตร์กฎหมายไทย, (กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพาณิช, 2526), น.16-17.

[25] สุรศักดิ์ ลิขสิทธิ์วัฒนกุล, “บันทึกของนาย ยอร์ช ปาดูซ์ (Georges Padoux) เกี่ยวกับการร่างกฎหมายลักษณะอาญา ร.ศ.127,” วารสารนิติศาสตร์, ปีที่ 18 ฉบับที่ 2, น.5 (มิถุนายน 2531).

[26] แสวง บุญเฉลิมวิภาส, “กฎหมายลักษณะอาญา : ประมวลกฎหมายอาญาฉบับแรกของไทย,” วารสารนิติศาสตร์, ปีที่ 16 ฉบับที่ 2, น.107 (มิถุนายน 2529).

ชาวตะวันตกที่ได้เข้ามาติดต่อค้าขายและเพื่อหลีกเลี่ยงลัทธิแสวงหาอาณานิคมในสมัยนั้น[27] ทำให้ต้องบัญญัติกฎหมายลักษณะอาญา ขึ้นมาใช้ในฐานะกฎหมายในรูปแบบของประมวลเป็นฉบับแรก

กฎหมายลักษณะอาญา ได้บัญญัติความผิดฐานวิ่งราวทรัพย์[28] ไว้ในส่วนที่ 9 ว่าด้วยความผิดที่ประทุษร้ายแก่ทรัพย์ หมวดที่ 2 ความผิดฐานวิ่งราว ฐานชิงทรัพย์ ฐานปล้นทรัพย์ และฐานสลัด มาตรา 297[29] ความว่า “ผู้ใดลักทรัพย์โดยใช้กิริยาฉกฉวยเอาทรัพย์พาหนีไปต่อหน้า ท่านว่ามันมีความผิดฐานเป็นโจรวิ่งราวทรัพย์ ถ้าและมันมิได้ทำให้ผู้ใดมีบาดเจ็บด้วย ท่านว่ามันต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หกเดือนขึ้นไปจนถึงห้าปี และให้ปรับตั้งแต่ยี่สิบบาทขึ้นไปจนถึงห้าร้อยบาทด้วยอีกโสดหนึ่ง ถ้าและมันได้ทำให้เขามีบาดเจ็บด้วยไซร้ ท่านว่ามันควรรับอาญาตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา 300 นั้น” กล่าวคือ กฎหมายลักษณะอาญาได้ตัดส่วนของอาวุธและคอยอยู่ที่ทางเปลี่ยวตามที่บัญญัติไว้ในพระไอยการลักษณะโจรออกเหลือเพียงลักทรัพย์โดยใช้กิริยาฉกฉวยเอาทรัพย์พาหนีไปต่อหน้าเท่านั้น[30]

สำหรับใช้กิริยาฉกฉวยเอาทรัพย์ไป[31] หมายถึงกิริยาที่หยิบ หรือกระชากไปโดยเร็ว โดยทรัพย์จะติดอยู่กับตัวผู้ครอบครองนั้น หรืออยู่นอกตัวผู้ครอบครองก็ได้ แต่ต้องอยู่ใกล้ชิดกับตัวผู้ครอบครองจนถือได้ว่าการกระทำนั้นเป็นการฉกฉวยเอาไปจากตัวผู้ครอบครอง ซึ่งเป็นการกระทำที่อุกอาจ คือเอาไปโดยไม่พะวงว่าผู้ครอบครองจะรู้สึกตัว เพราะคิดว่าคงจะพาทรัพย์หนีไปได้ทัน[32] ส่วนการพาหนีไปต่อหน้า[33] ไม่ได้หมายความว่าจะต้องวิ่งผ่านหน้าผู้ครอบครอง แต่หมายถึงวิ่งไปจากตัวผู้ครอบครอง ซึ่งอาจเป็นกระชากไปเบื้องหลังแล้วพาทรัพย์หนีไปก็ได้

---

[27] ธานินทร์ กรัยวิเชียร, “อิทธิพลของกฎหมายอังกฤษในระบบกฎหมายไทย,” วารสารกฎหมาย, ปีที่ 1 ฉบับที่ 2, น.6 (พฤษภาคม 2517).

[28] ความผิดฐานวิ่งราวทรัพย์ได้บัญญัติขึ้น เนื่องจากเป็นความผิดที่เกิดขึ้นอย่างชุกชุมซึ่งในเวลานั้นความผิดชนิดนี้ก็ยังชุกชุมอยู่ เหตุผลที่บัญญัติความผิดฐานวิ่งราวทรัพย์แยกออกมาต่างหากจากความผิดฐานลักทรัพย์ เพราะในขณะนั้นหญิงมักถูกวิ่งราวกันมากจึงบัญญัติแยกออกมา เพื่อให้ผู้กระทำรู้สึกว่าเป็นความผิดที่พิเศษ และลงโทษหนักเพราะถือว่าเป็นการกระทำที่บังอาจ แม้กฎหมายอิตาลีจะบัญญัติให้การวิ่งราวเป็นเหตุเพิ่มโทษให้หนักขึ้นเท่านั้น และแม้กฎหมายในประเทศอื่น ๆ จะไม่มีบัญญัติไว้ก็ตาม ที่ประชุมเห็นควรให้มีความผิดฐานวิ่งราวทรัพย์ไว้ต่างหาก ไม่ควรให้ลงโทษฐานลักทรัพย์ ดู สำนักนายกรัฐมนตรี คณะกรรมการกฤษฎีกา, บันทึกร่างรายงานการประชุมอนุกรรมการตรวจพิจารณาแก้ไขประมวลกฎหมายอาญา, ครั้งที่ 385/466/2485 (18 ธันวาคม 2548), และ ครั้งที่ 386/471/2485 (22 ธันวาคม 2485).

[29] ธวัชชัย พิทักษ์, กฎหมายลักษณะอาญา ร.ศ. 127 “ประวัติศาสตร์แห่งบทบัญญัติทางกฎหมาย,” น.128.

[30] หยุด แสงอุทัย, คำอธิบายกฎหมายลักษณะอาญา ร.ศ. 127, พิมพ์ครั้งที่ 6 (กรุงเทพมหานคร : วิญญูชน, 2548), น.418.

[31] ในที่ประชุมอนุกรรมการตรวจพิจารณาแก้ไขประมวลกฎหมายอาญา ครั้งที่ 386/471/2485 (22 ธันวาคม 2485) ได้มีการถกเถียงกันเรื่องคำว่า “ฉกฉวย” โดยนายอัฐกรม สรียาภัย กรรมการท่านหนึ่ง ได้ให้ความเห็นว่า คำว่าฉกฉวยต้องเป็นของเล็ก ๆ ของใหญ่ ๆ จะ snatch ไม่ได้ นายประมูล สุวรรนสร กรรมการอีกท่านหนึ่ง แย้งว่าทำไมจึงต้องแบ่งของใหญ่ของเล็ก ฉกฉวยรถจักรยานยนต์ควรจะเอาด้วยเหมือนกัน ขโมยรถยนต์ไปต่อหน้าต่อตาเจ้าของพอเจ้าของจอดรถและลงจากรถก็สต๊าดเครื่องยนต์ไปควรจะเอาด้วยเหมือนกัน นายอัฐกรม ถามว่าวิ่งราวจักรยานมีได้อย่างไร หม่อมเจ้าสกลวรรณากร วรวรรน กรรมการอีกท่านหนึ่ง อธิบายว่าอย่างเจ้าของยังจับรถจักรยานยนต์ไว้ มากระชากแล้วขึ้นขี่ไป กรณีนี้เป็นวิ่งราวเหมือนกัน

[32] หยุด แสงอุทัย, *อ้างแล้ว เชิงอรรถที่ 30*, น.440.

[33] คำว่าต่อหน้า หมายความว่า in the presence of the owner แปลว่าเจ้าทรัพย์เห็นก็ไม่กลัว ได้มีการถกเถียงกันในที่ประชุมว่า ควรใช้คำว่า “ซึ่งหน้า” ซึ่งแปลว่าใกล้ตัว หรือควรใช้คำว่า “โดยเปิดเผย” ซึ่งมีผู้ค้านว่า ถ้าใช้คำว่า “เปิดเผย” กระชากปากกาหมึกซึมไปโดยเอามือกุมเสียเห็นจะไม่เป็นวิ่งราวทรัพย์ หม่อมเจ้าสกลวรรณากร วรวรรน กล่าวว่าใช้คำว่า “วิ่งราวก็ได้” ให้ศาลแปลเอาเพราะคำว่าวิ่งราวใคร ๆ ก็เข้าใจ

ส่วนคำว่า “พาหนี” นั้น ได้มีการถกเถียงกันในที่ประชุมว่า กระชากเอาไปแล้วถือว่าตัวโตกว่าไม่หนี ตามตัวบทปัจจุบันไม่เป็นวิ่งราว แต่ควรจะเป็นแล้ว ความร้ายแรงอยู่ที่การฉกฉวย คำว่า “พาหนี” ไม่ต้องวิ่งแต่กฎหมายให้เรียกว่า “วิ่งราว” ซึ่งถ้าใช้คำว่า “ความผิดฐานวิ่งราว”คนจะเข้าใจว่าต้องมีการวิ่ง ซึ่งเดิมศาลไม่แปลว่า “วิ่ง” จะขี่จักรยานหรือโดดขึ้นรถยนต์ก็เป็นวิ่งราวทรัพย์ เป็นคำเทคนิค นโยบายปัจจุบันถ้ากระชากแล้วจ้องหน้า ไม่วิ่งก็เอาผิด ที่ประชุมตกลงให้ใช้คำว่า “ความผิดฐานฉกฉวยทรัพย์” ส่วนร่างมาตรา 297 วรรคแรก เมื่อแก้ตามมติที่ประชุมแล้วมีข้อความดังนี้ “ผู้ใดลักทรัพย์โดยฉก

ดังนั้น ตามกฎหมายลักษณะอาญา การกระทำของความผิดฐานวิ่งราวทรัพย์จึงมีสองส่วน ส่วนแรกคือต้องใช้กิริยาฉกฉวย และส่วนที่สองคือต้องพาเอาทรัพย์หนีไปต่อหน้า ซึ่งศาลฎีกาเองก็เห็นว่าเป็นกิริยาสองตอน คือฉกฉวยเอาทรัพย์ตอนหนึ่ง แล้ววิ่งพาเอาทรัพย์หนีไปต่อหน้าอีกตอนหนึ่ง โดยไม่จำเป็นต้องเป็นการกระทำของคนแต่เพียงคนเดียว อาจสมคบกันกระทำ เช่นคนหนึ่งฉกฉวยเอาทรัพย์ไป แล้วมอบให้อีกคนหนึ่งเอาทรัพย์พาหนีไปต่อหน้าอีกทอดหนึ่งก็เข้าหลักเกณฑ์วิ่งราวทรัพย์แล้ว[34] การฉกฉวยแต่ไม่พาหนี ศาลฎีกาไม่ถือว่าเป็นวิ่งราว เช่น จำเลยตรงเข้าฉวยย่ามเจ้าทรัพย์ เจ้าทรัพย์แย่งไม่ปล่อยย่ามให้จำเลย แล้วร้องขึ้น จำเลยจึงปล่อยย่ามแล้ววิ่งหนี ไม่ผิดฐานพยายามวิ่งราวทรัพย์ เพราะเมื่อจำเลยได้ทรัพย์แล้ว จำเลยอาจไม่วิ่งพาทรัพย์หนีหรือวิ่งหนีไม่ได้ก็ได้[35] จำเลยคนหนึ่งเข้าฉวยเงินในถุงย่ามของเจ้าทรัพย์แล้วส่งให้จำเลยอีกคนหนึ่งพาวิ่งหนีไป จำเลยทั้งสองมีความผิดฐานวิ่งราวทรัพย์[36]

3.3 ประมวลกฎหมายอาญา ได้บัญญัติความผิดฐานวิ่งราวทรัพย์ไว้ใน ลักษณะ 12 ความผิดเกี่ยวกับทรัพย์ หมวด 1 ความผิดฐานลักทรัพย์และวิ่งราวทรัพย์ มาตรา 336 ความว่า “ผู้ใดลักทรัพย์โดยฉกฉวยเอาซึ่งหน้า ผู้นั้นกระทำความผิดฐานวิ่งราวทรัพย์ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี และปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท...”[37]

สำหรับความผิดฐานวิ่งราวทรัพย์ตาม พบว่า ในการตีความคำว่า “ฉกฉวยเอาซึ่งหน้า” มีความเห็นแยกออกเป็น 2 แนวทาง ดังนี้

แนวทางที่ 1 เห็นว่า คำว่าฉกฉวยเอาซึ่งหน้า หมายถึง กิริยาที่หยิบหรือกระชากทรัพย์ไปโดยเร็วโดยใช้กำลังส่วนจะพาหนีไปต่อหน้าหรือไม่ไม่สำคัญ อาจพาทรัพย์ไปด้านหลังผู้ครอบครอง หรือเดินพาทรัพย์ไปเฉย ๆ ก็ได้ และแม้จะไม่มีการพาหนีเลย ถ้ามีการหยิบ หรือกระชากทรัพย์โดยใช้กำลังก็ถือว่าเป็นการฉกฉวยเอาซึ่งหน้าได้[38] การพิจารณาแต่คำว่า ซึ่งหน้าเพียงอย่างเดียวว่าไม่ใช่การลักลอบเอาทรัพย์ไป โดยไม่พิจารณาถึงคำว่าฉกฉวยนั้นไม่ถูกต้อง[39] นอกจากนี้การฉกฉวยเอาซึ่งหน้า ยังเป็นเหตุให้ความผิดฐานวิ่งราวทรัพย์แตกต่างจากการลักทรัพย์ธรรมดา เพราะแสดงถึงพฤติการณ์ที่อุกอาจ หมายถึง การเอาไปโดยเร็วในขณะที่เจ้าของทรัพย์หรือผู้ครอบครองรู้สึกตัวอยู่ แต่ไม่จำเป็นต้องวิ่งหรือคว้าไปโดยพฤติการณ์พิเศษแต่อย่างใด[40] ทรัพย์บางอย่างหาก “ฉกฉวย” หรือเอาไปโดยเร็วไม่ได้โดยสภาพ ย่อมเป็นการวิ่งราวทรัพย์นั้น ๆ ไม่ได้อยู่ในตัว[41] และเมื่อพิจารณาตามประมวลกฎหมายอาญาแล้ว พบว่ามิได้วิเคราะห์คำว่า “ฉก” และ “ฉวย” ไว้ จึงต้องยึดถือตามความหมายในพจนานุกรม ซึ่งได้ให้ความหมายว่า “ฉก” หมายถึง “ฉวยหรือชิงเอาโดยเร็ว” ส่วนคำว่า “ฉวย” หมายถึง “คว้า จับ หรือหยิบเอาโดยเร็ว” ดังนั้น การฉกฉวยเอาซึ่งหน้าจึงหมายถึงการเอาไปโดยรวดเร็วประดุจจู่จกและต่อหน้าเจ้าทรัพย์ หรือบุคคลผู้ครอบครองทรัพย์นั้น ส่วนความหมายของคำว่า “ซึ่งหน้า” นั้น ไม่จำเป็นต้องเป็นการฉกฉวยเอาไปในขณะที่เจ้าทรัพย์ หรือผู้ครอบครองทรัพย์

ฉวยเอาอย่างเปิดเผย มีความผิดฐานฉกฉวยทรัพย์ ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หกเดือนถึงห้าปี และปรับตั้งแต่ห้าสิบบาทถึงหนึ่งพันบาท” ดู สำนักนายกรัฐมนตรี คณะกรรมการกฤษฎีกา, บันทึกร่างรายงานการประชุมอนุกรรมการตรวจพิจารณาแก้ไขประมวลกฎหมายอาญา, ครั้งที่ 386/471/2485 (22 ธันวาคม 2485).

[34] พัฒน์ นีลวัฒนานนท์, คำอธิบายประมวลกฎหมายอาญา(ส่วนที่ว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับทรัพย์), (กรุงเทพมหานคร : วัฒนบรรณาคาร, 2502), น.43.

[35] คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 733/2458, สืบค้นเมื่อวันที่ 22 ธันวาคม 2561, จาก https://deka.in.th/view-31635.html.

[36] คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 107/2461, สืบค้นเมื่อวันที่ 22 ธันวาคม 2561, จาก https://deka.in.th/view-82545.html.

[37] อัตราโทษ แก้ไขเพิ่มเติมโดยมาตรา 4 แห่งพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ 26) พ.ศ. 2560.

[38] หยุด แสงอุทัย, *อ้างแล้ว เชิงอรรถที่ 30*, น.303.

[39] *เพิ่งอ้าง,* น.281-282.

[40] ทวีเกียรติ มีนะกนิษฐ, *อ้างแล้ว เชิงอรรถที่ 3*, น.270-271.

[41] ทวีเกียรติ มีนะกนิษฐ, คำอธิบายกฎหมายอาญา ภาคความผิดและลหุโทษ, พิมพ์ครั้งที่ 15 (กรุงเทพมหานคร : วิญญูชน, 2561), น.345.

เห็นเสมอไป การเอาไปในลักษณะที่เจ้าทรัพย์หรือผู้ครอบครองทรัพย์อาจรู้เห็นได้ เช่น ฉกฉวยเอาไปในขณะที่เจ้าทรัพย์กำลังหันหลังให้ทรัพย์ของเขา หรือขณะที่ทรัพย์มิได้อยู่ที่ตัวเจ้าทรัพย์ ก็อาจเป็นการวิ่งราวทรัพย์ได้[42] ดังนั้น การเอาทรัพย์ไปโดยมิได้ใช้กิริยาฉกฉวยตามแนวคิดนี้ แม้จะเป็นการเอาทรัพย์ไปต่อหน้าก็ไม่เป็นความผิดฐานวิ่งราวทรัพย์

แนวทางที่ 2 เห็นว่า คำว่าฉกฉวยเอาซึ่งหน้า หมายถึงการเอาทรัพย์ไปโดยมิได้ลักลอบแต่เอาไปต่อหน้าเจ้าทรัพย์โดยเขารู้สึกตัว และโดยมิได้ยำเกรงหรือเคารพกรรมสิทธิ์ของเจ้าทรัพย์ ซึ่งไม่จำเป็นต้องวิ่งหรือคว้าไป โดยพฤติการณ์พิเศษแต่อย่างใด เพราะหากหมายถึงกิริยาที่หยิบหรือจับกระชากเอาทรัพย์ไปโดยใช้กำลังตามถ้อยคำของภาษาซึ่งเป็นการใช้กำลังแล้ว ความผิดฐานวิ่งราวทรัพย์ก็จะไม่มีความแตกต่างจากความผิดฐานชิงทรัพย์ หรือหาข้อแตกต่างได้ยาก[43] ดังนั้น ความหมายของคำว่า “ฉกฉวยเอาซึ่งหน้า” จึงน่าจะเป็นไปตามที่ศาลฎีกาวินิจฉัยในคำพิพากษาศาลฎีกาที่ 919/2503[44] ที่ว่าการวิ่งราวทรัพย์เป็นการกระทำที่มีลักษณะเป็นการเอาทรัพย์ไปโดยมิได้ลักลอบ แต่เอาไปโดยมิได้ยำเกรงเจ้าทรัพย์ หรือมิเคารพกรรมสิทธิ์ของเจ้าทรัพย์ และเอาไปต่อหน้าเจ้าทรัพย์ หรือผู้แทนโดยใกล้ชิด หากทำโดยการลักลอบแล้วก็ไม่ถือเป็นการวิ่งราวทรัพย์แต่เป็นการลักทรัพย์ธรรมดา[45] นอกจากนี้ คำพิพากษาศาลฎีกาดังกล่าว ได้ยืนยันหลักการใหม่ของประมวลกฎหมายอาญาว่า (1) ผู้กระทำไม่จำเป็นต้องพาทรัพย์หนีไปก็เป็นความผิดฐานวิ่งราวทรัพย์ (2) ไม่จำเป็นต้องหยิบเอาทรัพย์ไปอย่างเร็วตามรูปศัพท์ของคำว่า “ฉกฉวย” ผู้กระทำก็มีความผิดฐานวิ่งราวทรัพย์เช่นกัน[46] คำว่าฉกฉวยเอาซึ่งหน้าตามแนวคิดนี้ จึงเป็นไปในแนวทางเดียวกันกับแนวทางการตีความของศาลฎีกา ซึ่งอธิบายว่า การวิ่งราวทรัพย์ คือ “การเอาทรัพย์ไปต่อหน้า” แม้ว่าจะไม่มีการฉกฉวย และแม้ว่าจะไม่มีการพาทรัพย์นั้นโดยวิ่งหนีหรือรีบเดินหนีไปเลยก็ตาม เพียงแต่หยิบเอาทรัพย์ไปแล้ว เดินตามปกติธรรมดา ต่อหน้าเจ้าทรัพย์ ก็เป็นวิ่งราวทรัพย์ได้[47]

บทวิเคราะห์

1. ความผิดฐานวิ่งราวทรัพย์ในต่างประเทศเปรียบเทียบกับประเทศไทย

ความผิดฐานวิ่งราวทรัพย์ของรัฐฟลอริด้า ประเทศสหรัฐอเมริกา เป็นกรณีที่ผู้กระทำเอาไป ซึ่งเงินหรือทรัพย์สินอันมีมูลค่าจากบุคคลอื่น โดยมีเจตนาที่จะตัด หรือลิดรอนสิทธิในทรัพย์สินโดยถาวรหรือโดยชั่วคราว และในระหว่างการเอาทรัพย์สินไป ผู้เสียหายจะต้องรู้ หรือตระหนักถึงการเอาไปนั้นด้วย ในกรณีที่พกพาอาวุธ ผู้กระทำความผิดต้องรับโทษหนักขึ้น ประเด็นที่น่าสนใจเกี่ยวกับความผิดฐานวิ่งราวทรัพย์ของรัฐฟลอริด้าคือการตีความคำว่าจากตัวผู้เสียหาย (from the victim's person) ซึ่งจากการศึกษาแนวคำพิพากษาของรัฐฟลอริด้า พบว่า ศาลยืนตามแนวคำพิพากษาในคดีของ *Brown v State*[48] กล่าวคือ มักจะตีความไปในทำนองที่ว่าการกระทำต้องเป็นการเอาทรัพย์ไปจากตัวของผู้เสียหายโดยตรง คือ เป็นการเอาไปจากมือหรือเนื้อตัวร่างกายของผู้เสียหาย การเอาไปจากเบาะรถยนต์ จากม้านั่งในสวนสาธารณะ หรือจากในรถเข็น แม้ตัวผู้เสียหายจะอยู่ใกล้ชิดกับทรัพย์นั้น ไม่เป็นความผิดฐานวิ่งราวทรัพย์ โดยศาลอธิบายว่า “รัฐบัญญัติได้วางหลักไว้ชัดเจนในถ้อยคำแล้วว่า ทรัพย์สินนั้นต้องถูกดึงออกมาโดย

---

[42] สมพร พรหมหิตาธร และศรีนิดา พรหมหิตาธร, คดีความผิดต่อทรัพย์ เชิงวิเคราะห์จากคำพิพากษาศาลฎีกาและชี้ขาดความเห็นแย้งของอธิบดีกรมอัยการถึงอัยการสูงสุด, (กรุงเทพมหานคร : นิติธรรม, 2542), น.129.

[43] คณิต ณ นคร, *อ้างแล้ว เชิงอรรถที่ 4*.

[44] คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 919/2503, สืบค้นเมื่อวันที่ 22 ธันวาคม 2561, จาก https://deka.in.th/view-48042.html.

[45] สุรศักดิ์ ลิขสิทธิ์วัฒนกุล, *อ้างแล้ว เชิงอรรถที่ 2*, น.85-87.

[46] คณพล จันทน์หอม, คำอธิบายกฎหมายอาญาภาคความผิด เล่ม 2, พิมพ์ครั้งที่ 3 (กรุงเทพมหานคร : วิญญูชน, 2561), น.138-140.

[47] เกียรติขจร วัจนะสวัสดิ์, กฎหมายอาญาภาคความผิด เล่ม 3, (กรุงเทพมหานคร : จิรรัชการพิมพ์, 2550), น.379.

[48] Brown v. State, *supra note 16*.

ทันที และโดยไม่คาดคิดมาก่อนจากอ้อมกอดของผู้เสียหาย ไม่ใช่จากบรรยากาศที่เป็นรูปเป็นร่างของบุคคลนั้น และผู้เสียหายต้องรู้ หรือตระหนักถึงการเอาไปนั้นในขณะที่มีการเอาไปด้วย โดยกฎหมายได้กล่าวถึงความหวาดกลัวของผู้เสียหาย ซึ่งมีสติรู้ตัวต่อการถูกเอาสิ่งของไปจากมือหรือจากตัว" ดังนั้น แม้ผู้เสียหายจะรู้สึกตัวว่าทรัพย์นั้นกำลังถูกเอาไป แต่ถ้าทรัพย์นั้นไม่ได้อยู่บนเนื้อตัวร่างกายของผู้เสียหาย ศาลจะมองว่าการกระทำดังกล่าวไม่ใช่การวิ่งราวทรัพย์ ดังเห็นได้จากคำพิพากษาในคดี *Wess v State*[49] ซึ่งมีข้อเท็จจริงว่าผู้เสียหายรู้สึกถึงการเคลื่อนที่ของกระเป๋าสตางค์ซึ่งวางติดกับตัวของผู้เสียหาย แสดงว่าผู้เสียหายตระหนักรู้ถึงการเอาไป แต่อย่างไรก็ตามทรัพย์นั้นเพียงวางอยู่ใกล้กับตัวของผู้เสียหาย ไม่ได้วางอยู่บนส่วนใดส่วนหนึ่งของร่างกายของผู้เสียหาย การเอากระเป๋าสตางค์ไป จึงไม่ใช่การวิ่งราวทรัพย์ คำพิพากษาในคดีนี้จึงเป็นการย้ำว่า ความผิดฐานวิ่งราวทรัพย์ของรัฐฟลอริด้า ประเด็นของการเอาไปจากตัวผู้เสียหาย ต้องเป็นการเอาทรัพย์ไปจากเนื้อตัวร่างกายของผู้เสียหายจริง ๆ แม้ทรัพย์นั้นจะอยู่ในเงื้อมมือของผู้เสียหายในการที่จะเข้าถึงได้ทันทีที่ทีมีการเอาไป หรือแม้จะสามารถแสดงให้เห็นได้ว่าทรัพย์สินนั้นอยู่ในความควบคุมของตน ก็ไม่เป็นการวิ่งราวทรัพย์ได้

แต่เมื่อพิจารณาถึงความผิดฐานวิ่งราวทรัพย์ในประเทศอินเดียแล้ว พบว่า แม้จะบัญญัติให้การกระทำความผิดฐานวิ่งราวทรัพย์แยกต่างหากจากความผิดฐานลักทรัพย์ แต่ก็ได้บัญญัติให้อยู่ในหมวดของความผิดเกี่ยวกับการประทุษร้ายต่อร่างกาย มิใช่หมวดความผิดเกี่ยวกับทรัพย์แต่อย่างใด แสดงว่าความผิดฐานวิ่งราวทรัพย์ตามประมวลกฎหมายอาญาอินเดียเป็นการคุ้มครองตัวของบุคคลมากกว่าการคุ้มครองตัวทรัพย์สิน กล่าวคือ เป็นการคุ้มครองตัวบุคคลจากภยันตรายที่อาจเกิดขึ้นจากการลักทรัพย์ที่ตนสวมใส่ หรือถือครองอยู่ เนื่องจากการกระทำดังกล่าวเป็นการกระทำที่ใกล้ชิดกับร่างกายของตน ซึ่งผู้ถูกกระทำอาจขัดขืนหรือต่อสู้ในทันที ซึ่งการขัดขืนหรือต่อสู้นี้เองจะเป็นการเพิ่มโอกาสให้ผู้กระทำความผิดกระทำความผิดอื่นต่อไปอีกได้ง่าย ตัวอย่างที่เห็นได้ชัดเจนคือการทำร้ายร่างกาย ความผิดฐานวิ่งราวทรัพย์จึงถูกจัดอยู่ในหมวดของความผิดเกี่ยวกับการประทุษร้ายต่อร่างกายนั่นเอง แต่อย่างไรก็ตามศาลอินเดียได้วางหลักว่า เพียงแค่กระชาก หรือคว้าทรัพย์มาจาก ผู้ครอบครอง ก็เป็นการใช้กำลังประทุษร้ายในความหมายของการวิ่งราวทรัพย์แล้ว ลักษณะของการประทุษร้ายจึงเป็นเพียงการใช้กำลังเท่าที่จำเป็นในการเอาทรัพย์ไปเท่านั้น มิใช่เจตนาทำร้ายร่างกายแต่อย่างใด โดยประมวลกฎหมายอาญาอินเดียได้บัญญัติให้ตัวอย่างไว้ในส่วนของ Illustrations ตัวอย่างเช่น (f) ซึ่งบัญญัติว่าเพียงกระชากเอาผ้าคลุมหน้าของผู้หญิงไปก็เป็นการประทุษร้ายในความหมายของความผิดฐานนี้แล้ว ไม่จำเป็นต้องใช้กำลังถึงขนาดทำร้ายร่างกายเพื่อเอาทรัพย์ไปอันจะทำให้เป็นความผิดฐานชิงทรัพย์

ส่วนความผิดฐานวิ่งราวทรัพย์ในประเทศไทยนั้น ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 336 กำหนดให้ต้องเป็นการกระทำที่เอาทรัพย์ของผู้อื่นไปโดยการฉกฉวยเอาซึ่งหน้า กล่าวคือ ต้องมิได้ลักลอบเอาไป อันเป็นการกระทำที่แสดงให้เห็นว่ามิได้ยำเกรง หรือเคารพกรรมสิทธิ์ของเจ้าทรัพย์ แต่ไม่ต้องถึงกับเอาไปจากเนื้อตัวร่างกายของผู้เสียหาย เพียงแต่ผู้เสียหายอยู่ในระยะที่สามารถเข้าถึงทรัพย์สินได้ทันทีที่ถูกฉกฉวยเอาไป กล่าวคือ สามารถปกป้องทรัพย์สินของตนได้ทันทีที่ภัยเกิดขึ้น ก็เป็นการวิ่งราวทรัพย์แล้ว ดังเห็นได้จาก คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 919/2503[50] ซึ่งเป็นไปในทำนองเดียวกันกับความเห็นของคณะลูกขุนในคดี *Brown v. State* ซึ่งให้ความเห็นว่า การเอาไปจากตัวผู้เสียหายจะเป็นการวิ่งราวทรัพย์หาก (1) สิ่งของนั้นอยู่ในมือ หรืออยู่บนตัวของบุคคลนั้นหรือ (2) สิ่งของนั้นอยู่ในภาชนะที่อยู่ในมือ หรือบนตัวของบุคคลนั้น หรือ (3) สิ่งของที่อยู่ใกล้จนสามารถเข้าถึงหรืออยู่ภายใต้การควบคุมของบุคคลนั้น กล่าวคือ เพียงแค่สิ่งของนั้นอยู่ภายใต้การเข้าถึง และการควบคุมของผู้เสียหาย ไม่จำเป็นต้องมีการครอบครองทางกายภาพที่แท้จริงโดยผู้เสียหาย ก็เป็นการวิ่งราวทรัพย์แล้ว แต่อย่างไรก็ตามศาลไม่เห็นด้วยกับความเห็นของคณะลูกขุนดังกล่าว โดยอธิบายว่า ความหมายที่ชัดเจนของถ้อยคำในบทบัญญัติคือการกำหนดให้ทรัพย์สินนั้นถูกคว้าออกมาโดยทันที และโดยไม่คาดคิดมาก่อนจากอ้อมกอดของผู้เสียหาย ไม่ใช่จากบรรยากาศที่เป็นรูปเป็นร่างของบุคคลนั้น ดังที่ได้อธิบายมาแล้วข้างต้น สำหรับตัวผู้เขียนมีความเห็นไปในทำนองเดียวกับคณะลูกขุน กล่าวคือ

[49] Wess v. State, *supra note 17.*

[50] คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 919/2503, *อ้างแล้ว เชิงอรรถที่ 44.*

แม้ทรัพย์สินนั้นจะไม่ได้ถูกเอาไปจากเนื้อตัวร่างกายของผู้เสียหาย แต่ถ้าทรัพย์สินนั้นอยู่ใกล้จนเห็นได้ชัดว่าผู้เสียหายสามารถควบคุม และปัดป้องภยันตรายอันเกิดแก่ทรัพย์สินนั้นได้ทันท่วงที ย่อมแสดงให้เห็นว่าทรัพย์สินนั้นอยู่ในความครอบครองของผู้เสียหายแล้ว โดยไม่จำเป็นที่ทรัพย์สินนั้นจะต้องติดตรึงอยู่กับตัวของผู้เสียหาย โดยแนวคำพิพากษาของรัฐฟลอริด้า ถึงขนาดมองว่าการที่ทรัพย์แนบติดอยู่กับตัวของผู้เสียหายจนผู้เสียหายสามารถรู้สึกได้ถึงการเคลื่อนที่ของทรัพย์นั้น ยังไม่พอฟังว่าเป็นการวิ่งราวทรัพย์ เพราะการวิ่งราวทรัพย์ทรัพย์นั้นต้องอยู่บนเนื้อตัวร่างกายจริง ๆ ทางกายภาพของผู้เสียหาย โดยศาลใช้คำว่า “was not on the victim person” ผู้เขียนเห็นว่าความผิดฐานวิ่งราวทรัพย์นั้นบัญญัติ เพื่อลงโทษบุคคลผู้ไม่ยำเกรงต่ออำนาจในกรรมสิทธิ์ของเจ้าของทรัพย์ซึ่งอยู่ใกล้ชิดกับทรัพย์นั้น ดังนั้นเพียงแต่เจ้าของทรัพย์สามารถปกป้องทรัพย์ได้ทันท่วงทีหรือทรัพย์นั้นอยู่ในสายตาก็เพียงพอแล้วที่จะแสดงให้เห็นว่าผู้กระทำความผิดมิได้ยำเกรง หรือเกรงกลัวต่อเจ้าทรัพย์เลย การตีความว่าทรัพย์จะต้องอยู่บนเนื้อตัวร่างกายของเจ้าของทรัพย์จึงเป็นการตีความที่ผู้เขียนมองว่าแคบเกินไป

ประเด็นเรื่องการใช้กำลังประทุษร้ายนั้น ศาลของรัฐฟลอริด้าเดินตามแนวคำพิพากษาในคดี *A.M. v. State.*[51] มาโดยตลอด กล่าวคือ ไม่จำเป็นที่จะต้องพิสูจน์ว่าจำเลยใช้กำลังใด ๆ เกินกว่าที่จำเป็นเพื่อให้ได้มาซึ่งการครอบครองในเงินหรือทรัพย์สินอื่น หรือมีการขัดขืนของผู้เสียหาย หรือผู้เสียหายได้รับบาดเจ็บ ซึ่งมีลักษณะที่สอดคล้องกับประเทศไทย กล่าวคือ การวิ่งราวทรัพย์นั้นเป็นการกระทำที่ไม่ต้องใช้กำลังประทุษร้ายเพียงแต่เป็นการเอาทรัพย์ไปโดยฉกฉวยเอา ซึ่งหน้าก็เพียงพอ แต่เมื่อพิจารณาถึงความผิดฐานวิ่งราวทรัพย์ในประเทศอินเดียแล้วกลับพบว่า แม้จะบัญญัติการกระทำความผิดฐานลักทรัพย์แยกกับความผิดฐานวิ่งราวทรัพย์ก็ตาม แต่ปรากฏว่าได้บัญญัติให้ความผิดฐานวิ่งราวทรัพย์อยู่ในหมวดของความผิดเกี่ยวกับการประทุษร้ายต่อร่างกาย ซึ่งเป็นการใช้กำลังประทุษร้าย เพื่อกระทำการลักทรัพย์ที่ผู้อื่นสวมใส่หรือถือครองอยู่ ในขณะที่ความผิดฐานลักทรัพย์อยู่ในหมวดของความผิดเกี่ยวกับทรัพย์ แต่อย่างไรก็ตามศาลอินเดียได้วางหลักว่า เพียงแค่กระชาก หรือคว้าทรัพย์มาจากผู้ครอบครอง ก็เป็นการใช้กำลังประทุษร้ายในความหมายของการวิ่งราวทรัพย์แล้ว ลักษณะของการประทุษร้ายจึงเป็นเพียงการใช้กำลังเท่าที่จำเป็นในการเอาทรัพย์ไปเท่านั้น สอดคล้องกับประเทศไทยเช่นกัน

2. ความผิดฐานวิ่งราวทรัพย์ตามกฎหมายตราสามดวง กฎหมายลักษณะอาญา เปรียบเทียบกับประมวลกฎหมายอาญา

โจรฉกฉวย ตามกฎหมายตราสามดวง วางหลักไว้ว่าต้องเป็นโจรไม่มีอาวุธไปคอยอยู่ที่ทางเปลี่ยว และช่วงชิงเอาทรัพย์ไป ซึ่งองค์ประกอบของการช่วงชิงเอาทรัพย์ไปนั้น แม้จะใช้คำว่าชิง แต่ก็เพียงหมายถึงกิริยาอากรฉกฉวยเท่านั้น ลักษณะของการกระทำจึงใกล้เคียงกับการวิ่งราวทรัพย์ตามกฎหมายลักษณะอาญา มาตรา 197 และประมวลกฎหมายอาญามาตรา 336

กฎหมายลักษณะอาญา มาตรา 197 มีองค์ประกอบของความผิด คือ (1) ลักทรัพย์ (2) โดยใช้กิริยาฉกฉวยเอาทรัพย์พาหนีไปต่อหน้า ซึ่งตามมาตรานี้มิได้กล่าวถึงอาวุธแต่อย่างใด เนื่องจากหากมีอาวุธติดตัวไปก็มีบทบัญญัติมาตราอื่นกำหนดโทษไว้แล้ว การมีหรือไม่มีอาวุธมีจึงมิใช่องค์ประกอบของความผิดฐานนี้ ซึ่งแตกต่างจากกฎหมายตราสามดวงที่บัญญัติชัดเจนว่าจะต้องไม่มีอาวุธ

ส่วนตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 336 วางหลักเพียงว่า (1) ลักทรัพย์ (2) โดยฉกฉวยเอาซึ่งหน้า ข้อสำคัญคือผู้กระทำต้องฉกฉวยเอาซึ่งหน้า จะพาหนีไปทันทีหรือซุกซ่อนไว้ก่อนไม่เป็นสาระสำคัญ จึงแตกต่างจากกฎหมายลักษณะอาญา ซึ่งใช้คำว่า “โดยใช้กิริยาฉกฉวยเอาทรัพย์พาหนีไปต่อหน้า” การกระทำจึงมีสองส่วน คือ (1) ฉกฉวย และ (2) พาเอาทรัพย์หนีไปต่อหน้า แต่ตามประมวลกฎหมายอาญาใช้คำว่า “โดยฉกฉวยเอาซึ่งหน้า” การกระทำจึงมีส่วนเดียว คือหยิบกระชากไปโดยเร็ว ส่วนจะพาทรัพย์หนีไปต่อหน้าหรือไม่นั้นไม่สำคัญ เพราะในตัวบทไม่มีคำว่าพาหนีไปต่อหน้าด้วย ดังนั้นเมื่อกระชากทรัพย์หลุดออกมาจากการครอบครองของเจ้าทรัพย์แล้ว ก็เป็น

[51] A.M., a juvenile, Petitioner, v. STATE, Retrieved on December 22, 2018, from http://caselaw.findlaw.com/fl-district-court-of-appeal/1673034.html.

การวิ่งราวทรัพย์แม้จะกระชากออกมาแล้วยืนเฉยก็ตาม นอกจากนี้การกระทำที่จะเป็นความผิดนั้นไม่จำเป็นต้องกระทำที่ถนนหนทางเปลี่ยวดังเช่นกฎหมายตราสามดวง และจะมีอาวุธหรือไม่มีอาวุธขณะที่กระทำก็ได้ เนื่องจากอาวุธมิใช่องค์ประกอบของฐานความผิด ส่วยกิริยาฉกฉวยเอาทรัพย์ไปนั้น ทั้งกฎหมายตราสามดวง กฎหมายลักษณะอาญา และประมวลกฎหมายอาญาต่างเป็นไปในทางเดียวกัน กล่าวคือ ต้องเป็นการแสดงความอุกอาจหยิบกระชากไปโดยเร็ว

บทสรุป

หลักการตีความกฎหมายอาญาของไทยมิได้มีการบัญญัติไว้ในประมวลกฎหมายอาญา การตีความของไทยจึงเป็นลักษณะคำสอนของนักนิติศาสตร์ที่อยู่ในรูปของคำบรรยาย หรือตำรากฎหมาย หรือคำพิพากษาของศาลที่นำหลักเรื่องการตีความมาปรับกับข้อเท็จจริงเป็นคดี ๆ ไป ขอบเขตความเป็นอิสระในการค้นหาเจตนารมณ์ของกฎหมายของศาลจึงกว้าง จากการศึกษาทางประวัติศาสตร์ ตามพระไอยการลักษณะโจร ความผิดฐานโจรฉกฉวยนั้น ต้องไม่มีอาวุธ ไปคอยอยู่ที่ถนนหนทางเปลี่ยว กล่าวคือไปดักรออยู่ตามสถานที่ซึ่งคนไม่พลุกพล่าน และต้องเป็นการกระทำโดยช่วงชิง คือใช้กิริยาฉกฉวยเอาไปเท่านั้น และจากการศึกษาตามกฎหมายลักษณะอาญา การกระทำของความผิดฐานวิ่งราวทรัพย์มีสองส่วน ส่วนแรกคือต้องใช้กิริยาฉกฉวย และส่วนที่สองคือต้องพาเอาทรัพย์หนีไปต่อหน้า ซึ่งศาลฎีกาเองก็เห็นว่าเป็นกิริยาสองตอน คือฉกฉวยเอาทรัพย์ตอนหนึ่ง แล้ววิ่งพาเอาทรัพย์หนีไปต่อหน้าอีกตอนหนึ่ง แต่ตามประมวลกฎหมายอาญาใช้คำว่า “โดยฉกฉวยเอาซึ่งหน้า” การกระทำจึงมีส่วนเดียว คือหยิบกระชากไปโดยเร็ว ส่วนจะพาทรัพย์หนีไปต่อหน้า หรือไม่นั้นไม่สำคัญ เพราะในตัวบทไม่มีคำว่าพาหนีไปต่อหน้าด้วย จะเห็นได้ว่าลักษณะของการฉกฉวย ซึ่งก็คือความรวดเร็วของการกระทำ ปรากฏอยู่ในกฎหมายตั้งแต่พระไอยการลักษณะโจรเรื่อยมาจนถึงประมวลกฎหมายอาญา แสดงให้เห็นได้ว่าการฉกฉวยเป็นสาระสำคัญของความผิดฐานวิ่งราวทรัพย์

ในการตีความคำว่า “ฉกฉวยเอาซึ่งหน้า” ผู้เขียนจึงเห็นไปในแนวทางเดียวกันกับแนวทางที่ 1 ซึ่งเห็นว่า การเอาทรัพย์ไปโดยมิได้ใช้กิริยาฉกฉวยแม้จะเป็นการเอาทรัพย์ไปต่อหน้าก็ไม่เป็นความผิดฐานวิ่งราวทรัพย์ เพราะเมื่อมีการบัญญัติใช้คำว่า “ฉกฉวย” ซึ่งหมายถึง คว้าจับหรือหยิบเอาโดยเร็ว และเมื่อบทบัญญัตินี้มุ่งหมายคุ้มครองเจ้าของทรัพย์ ซึ่งอยู่ใกล้ชิดกับทรัพย์ กล่าวคือ เป็นการคุ้มครองเจ้าของทรัพย์จากการกระทำที่ถึงเนื้อถึงตัว และสร้างความหวาดกลัวให้แก่เจ้าของทรัพย์ในภยันตรายที่เกิดขึ้นต่อหน้าตน ดังนั้นการหยิบกระชากไปโดยเร็วให้ทรัพย์นั้นหลุดออกมาจากการครอบครองของเจ้าทรัพย์ ย่อมเป็นการแสดงให้เห็นถึงความไม่เกรงกลัวต่ออำนาจของเจ้าทรัพย์ ซึ่งอยู่ใกล้ชิดทรัพย์ เป็นการกระทำที่อุกอาจรวดเร็วเพื่อไม่ให้เจ้าทรัพย์ตั้งตัวหรือไหวตัวทัน ดังนั้น เพื่อให้เป็นไปตามความหมายของถ้อยคำ และความมุ่งหมายของบทบัญญัติ การกระทำที่จะเป็นความผิดฐานวิ่งราวทรัพย์ได้จึงต้องมีกิริยาฉกฉวยประกอบด้วย

สำหรับประเด็นการตีความคำว่า “ซึ่งหน้า” ต้องพิจารณาถึงเจตนาของผู้กระทำความผิด โดยนำคุณธรรมทางกฎหมายมาพิจารณาประกอบด้วย โดยความผิดฐานวิ่งราวทรัพย์ นอกจากจะมีคุณธรรมทางกฎหมายเช่นเดียวกับความผิดฐานลักทรัพย์ คือ “กรรมสิทธิ์” และ “การครอบครอง”[52] แล้วยังคุ้มครองการเอาทรัพย์ของผู้อื่นไปโดยไม่ยำเกรงต่อเจ้าทรัพย์ซึ่งอยู่ใกล้ชิดกับทรัพย์ด้วย[53] ดังนั้น การกระทำอันจะเป็นความผิดจึงต้องเป็นการเอาทรัพย์ไปโดยเจตนา หรือคาดหมายได้ว่าเจ้าของทรัพย์จะรู้สึกตัว หรือถ้าเจ้าของทรัพย์เห็นก็ไม่กลัว ไม่ใช่การลักลอบแอบเอาทรัพย์ไป แต่เป็นการกระทำที่อุกอาจ กล่าวคือ ผู้เสียหายต้องตระหนักรู้ถึงการกระทำ และต้องเป็นการกระทำที่ใกล้ชิดกับตัวผู้เสียหายถึงขนาดที่ผู้เสียหายสามารถป้องกันทรัพย์สินของตนได้ทันทีที่เกิดภัยขึ้นกับทรัพย์สินนั้น เพื่อเป็นการคุ้มครองตัวของเจ้าทรัพย์อีกประการหนึ่งด้วย นอกจากนี้ เมื่อได้พิจารณาการตีความของต่างประเทศในประเด็นความผิดฐานวิ่งราวทรัพย์ จะพบลักษณะของการตีความการกระทำซึ่งสอดคล้องกัน กล่าวคือ ต้องเป็นการลักทรัพย์โดยฉกฉวย

---

[52] คณิต ณ นคร, *อ้างแล้ว เชิงอรรถที่ 4*, น.325.

[53] สุรศักดิ์ ลิขสิทธิ์วัฒนกุล, *อ้างแล้ว เชิงอรรถที่ 2*, น.86.

ซึ่งหมายถึง การคว้า หยิบ จับ กระชาก ดึงเอาทรัพย์ไปด้วยความเร็วในทันทีทันใด และในขณะที่เอาทรัพย์ไปผู้เสียหายต้องเห็น รู้สึกตัว หรือตระหนักรู้ถึงการเอาไปนั้นด้วย

เมื่อการกระทำซึ่งหน้าต้องเป็นการกระทำที่แสดงให้เห็นถึงความไม่ยำเกรงต่อเจ้าทรัพย์ ซึ่งอยู่ใกล้ชิดกับทรัพย์ เจ้าทรัพย์ในที่นี้จึงควรหมายถึงตัวของผู้เสียหายจริง ๆ ที่ได้พบเจอเหตุการณ์ที่อุกอาจด้วยตนเอง มิใช่เห็นผ่านโทรทัศน์วงจรปิดแต่อย่างใด และเมื่อพิจารณาถึงหลักการและเหตุผลของการใช้โทรทัศน์วงจรปิดในการสืบพยานพบว่า เป็นกรณีของการคุ้มครองตัวพยานจากความหวาดกลัวในการเผชิญหน้ากับจำเลยโดยตรง[54] ดังนั้น การเอาทรัพย์ไปโดยตัวของเจ้าทรัพย์อยู่ในอีกสถานที่หนึ่งแต่เห็นการกระทำความผิดผ่านโทรทัศน์วงจรปิด จึงเป็นกรณีที่ผู้กระทำมิได้เผชิญหน้ากับเจ้าทรัพย์โดยตรงอันจะทำให้เกิดความยำเกรงต่อเจ้าทรัพย์ และตัวของเจ้าทรัพย์เองก็มิได้เผชิญหน้ากับผู้กระทำความผิดโดยตรงอันจะทำให้เกิดความหวาดกลัวเช่นกัน การกระทำความผิดผ่านโทรทัศน์วงจรปิด จึงมิใช่การกระทำที่อุกอาจในความหมายของการวิ่งราวทรัพย์ ประกอบกับเจ้าทรัพย์มิได้อยู่ใกล้ชิดกับทรัพย์ในขณะทรัพย์ถูกเอาไปในลักษณะที่สามารถป้องกันทรัพย์นั้นได้ทันทีที่มีการเอาไป กรณีของโทรทัศน์วงจรปิดผู้เขียนจึงเห็นว่าเป็นเพียงความผิดฐานลักทรัพย์เท่านั้น

ในส่วนของลักษณะของตัวทรัพย์ เมื่อพิจารณาถึงความมุ่งหมายของความผิดฐานวิ่งราวทรัพย์ ซึ่งบัญญัติขึ้นเพื่อลงโทษบุคคลที่กระทำโดยบังอาจไม่ยำเกรงต่อเจ้าทรัพย์ให้ได้รับโทษหนักขึ้นเพราะการนั้น ดังนั้น โดยสภาพของตัวทรัพย์แม้ว่าจะเป็นทรัพย์ชิ้นใหญ่แต่หากสามารถเอาไปโดยเร็วได้ตามสภาพหรือลักษณะของตัวทรัพย์นั้นเอง[55] เช่น การที่เจ้าของลงจากรถยนต์ของตนชั่วคราวแล้วคนร้ายขึ้นไปติดเครื่องยนต์แล้วขับหนีไป เป็นการเอาทรัพย์ไปโดยเร็วตามสภาพของตัวทรัพย์ ซึ่งก็คือรถยนต์อันอยู่ในความหมายของการฉกฉวยแล้ว กรณีดังกล่าวจึงไม่มีความจำเป็นที่จะต้องแบ่งแยกทรัพย์ว่าเป็นของใหญ่ หรือของเล็ก หากลักษณะของการกระทำแสดงให้เห็นถึงความไม่ยำเกรงต่อเจ้าทรัพย์ ก็ควรที่จะต้องมีความรับผิดฐานวิ่งราวทรัพย์ทั้งสิ้น

ในการวินิจฉัยตีความความผิดฐานวิ่งราวทรัพย์จึงต้องคำนึงถึงคุณธรรมทางกฎหมายประกอบด้วยเสมอ เนื่องจากในบทบัญญัติความผิดอาญาฐานต่าง ๆ จะมีสิ่งที่กฎหมายประสงค์จะคุ้มครองเป็นส่วนที่แฝงอยู่ด้วย ซึ่งได้กล่าวมาแล้วว่าคุณธรรมทางกฎหมายของความผิดฐานวิ่งราวทรัพย์ คือ กรรมสิทธิ์และการครอบครอง รวมไปถึงคุ้มครองตัวของเจ้าทรัพย์ ซึ่งอยู่ใกล้ชิดกับทรัพย์จากการกระทำ ซึ่งไม่ยำเกรงต่อตนเองด้วย ดังนั้น ในการตีความความผิดฐานวิ่งราวทรัพย์นอกจากจะต้องตีความ เพื่อคุ้มครองตัวทรัพย์แล้วยังต้องตีความ เพื่อคุ้มครองตัวบุคคลอันเป็นเจ้าทรัพย์ด้วย

---

[54] ธานี สิงหนาท, คำอธิบายพยานหลักฐานคดีแพ่งและคดีอาญา, พิมพ์ครั้งที่ 15 (กรุงเทพมหานคร : กรุงสยามพับลิชชิ่ง จำกัด, 2561), น.448.

[55] ทวีเกียรติ มีนะกนิษฐ, *อ้างแล้ว เชิงอรรถที่ 41.*

บรรณานุกรม

หนังสือและบทความในหนังสือ

เกียรติขจร วัจนะสวัสดิ์. คำอธิบายกฎหมายอาญาภาคความผิด เล่ม 3. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร : พลสยาม พริ้นติ้ง, 2555.

คณพล จันทน์หอม. คำอธิบายกฎหมายอาญาภาคความผิด เล่ม 2. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพมหานคร : วิญญูชน, 2561.

คณิต ณ นคร. กฎหมายอาญาภาคความผิด. พิมพ์ครั้งที่ 11. กรุงเทพมหานคร : วิญญูชน, 2559.

_____. กฎหมายอาญาภาคทั่วไป. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพมหานคร : วิญญูชน, 2560.

ทวีเกียรติ มีนะกนิษฐ. คำอธิบายกฎหมายอาญา ภาคความผิดและลหุโทษ. พิมพ์ครั้งที่ 15. กรุงเทพมหานคร : วิญญูชน, 2561.

_____. หลักกฎหมายอาญา ภาคความผิด. พิมพ์ครั้งที่ 12. กรุงเทพมหานคร : วิญญูชน, 2560.

ธวัชชัย พิทักษ์. กฎหมายลักษณะอาญา ร.ศ. 127 “ประวัติศาสตร์แห่งบทบัญญัติทางกฎหมาย.”

ธานี สิงหนาท. คำอธิบายพยานหลักฐานคดีแพ่งและคดีอาญา. พิมพ์ครั้งที่ 15. กรุงเทพมหานคร : กรุงสยามพับลิชชิ่ง จำกัด, 2561.

พัฒน์ นีลวัฒนานนท์. คำอธิบายประมวลกฎหมายอาญา (ส่วนที่ว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับทรัพย์). พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพมหานคร : วัฒนบรรณาคาร, 2503.

ร.แลงกาต์. ประวัติศาสตร์กฎหมายไทย. กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพาณิช, 2526.

สมพร พรหมหิตาธร และศรีนิดา พรหมหิตาธร. คดีความผิดต่อทรัพย์ เชิงวิเคราะห์จากคำพิพากษาศาลฎีกาและชี้ขาดความเห็นแย้งของอธิบดีกรมอัยการถึงอัยการสูงสุด. กรุงเทพมหานคร : นิติธรรม, 2542.

สุรศักดิ์ ลิขสิทธิ์วัฒนกุล. คำอธิบายความผิดเกี่ยวกับทรัพย์ ตามประมวลกฎหมายอาญา. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพมหานคร : วิญญูชน, 2559.

หยุด แสงอุทัย. กฎหมายอาญา ภาค 2-3. พิมพ์ครั้งที่ 11. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2556.

_____. คำอธิบายกฎหมายลักษณะอาญา ร.ศ. 127. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพมหานคร : วิญญูชน, 2561.

หลวงสุทธิวาทนฤพุฒิ. คำบรรยาย ประวัติศาสตร์กฎหมาย. พิมพ์ครั้งที่ 7. มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2517.

บทความวารสาร

คณิต ณ นคร. “ผู้เสียหายในคดีอาญา.” วารสารอัยการ. ปีที่ 1. ฉบับที่ 1. (มกราคม 2521) : 49.

ธานินทร์ กรัยวิเชียร. “อิทธิพลของกฎหมายอังกฤษในระบบกฎหมายไทย.” วารสารกฎหมาย. ปีที่ 1. ฉบับที่ 2. (พฤษภาคม 2517) : 6.

สุรศักดิ์ ลิขสิทธิ์วัฒนกุล. “บันทึกของนาย ยอร์ช ปาดูซ์ (Georges Padoux) เกี่ยวกับการร่างกฎหมายลักษณะอาญา ร.ศ.127.” วารสารนิติศาสตร์. ปีที่ 18. ฉบับที่ 2. (มิถุนายน 2531) : 5.

แสวง บุญเฉลิมวิภาส. “กฎหมายลักษณะอาญา : ประมวลกฎหมายอาญาฉบับแรกของไทย.” วารสารนิติศาสตร์. ปีที่ 16. ฉบับที่ 2. (มิถุนายน 2529) : 107.

_____. “ทฤษฎีกฎหมายสามชั้น มองในแง่กฎหมายอาญา.” รวมบทความในโอกาสครบรอบ 60 ปี ดร.ปรีดี เกษมทรัพย์. (2531) : 140-144.

เอกสารอื่น ๆ

บันทึกร่างรายงานการประชุมอนุกรรมการตรวจพิจารณาแก้ไขประมวลกฎหมายอาญา. ครั้งที่ 385/466/2485. วันที่ 18 ธันวาคม 2548, (เอกสารอัดสำเนา)

บันทึกร่างรายงานการประชุมอนุกรรมการตรวจพิจารณาแก้ไขประมวลกฎหมายอาญา. ครั้งที่ 386/471/2485. วันที่ 22 ธันวาคม 2485, (เอกสารอัดสำเนา)

สื่ออิเล็กทรอนิกส์

http://www.thailandlaw9.com/kanlayam/codeasp4/schyear.asp

https://deka.in.th/

http://law.longdo.com/

https://en.wikipedia.org/wiki/Main_Page

BOOKS

Burdick, William L. The Principle of Roman Law and Their Relation to Modern Law. New York : The Lawyers Cooperative Publishing Co., 1938.

Fletcher, George P. Rethinking Criminal Law. 2d ed. Boston: Little, Brown and Company Limited, 1978.

Jolowicz, H.F. and Nicholas, Barry. Historycal Introduction to the Study of Roman Law. 3ded .Cambridge University Press, 1972

Thomas, J.A.C. Textbook of Roman Law. Amsterdam : North-Holland Publishing Co., 1967

ELECTRONIC MEDIA

A.M., a juvenile, Petitioner, v. STATE. http://caselaw.findlaw.com/fl-district-court-of-appeal/1673034.htmlen&as_sdt=2006&as_vis=1, December 22, 2018.

Brown v. State. https://www.courtlistener.com/opinion/1780798/brown-v-state/?, December 22, 2018.

Nichols v. State. https://scholar.google.com/scholar_case?case=43963015802699755 27&hl=en&as_sdt =2006&as_vis=1, December 22, 2018

State v. Floyd. https://scholar.google.com/scholar_case?case=5939796229168319918&hl=, December 22, 2018.

State vs Kalam @ Kalma & Ors. https://indiankanoon.org/doc/177663582/, December 22, 2018.

Wess v. State. https://www.courtlistener.com/opinion/2494928/wess-v-state/, December 22, 2018.